

Ὁ πόνος ἀπό τό τσουνάμι...

- Ὁ ἐκφραστικότερος τρόπος γιά νά προσεγγίσουμε τό φυσικό φαινόμενο πού ἀποκαλεῖται τσουνάμι βρίσκεται στήν πολυμερῆ ὀρολογία «λίμος, λοιμός, σεισμός, καταποντισμός» τοῦ Εὐχολογίου τῆς Ἐκκλησίας μας.
- Ἡ τραγωδία αὐτή, καί ὁποιαδήποτε τραγωδία στόν πλανήτη, δέν μπορεῖ νά μᾶς ἀφήσει ἀδιάφορους.
- Ἡ πολύμορφη συμμετοχή μας στόν πόνο τῶν πληγέντων δέν ἐκφράζει ἀνθρωπιστικά, καί μόνο, συναισθήματα, ἀλλὰ καί τήν πρακτική ἐκδήλωση τῆς καθολικότητας τῆς Ἐκκλησίας πού εἶναι ἀνοικτή σέ ὅλους τοὺς λαούς τῆς γῆς.
- Ἄρκετοί, ἐξάλλου, ἀπό τοὺς δεινοπαθοῦντες ζοῦν σέ χώρες πού ἀσκεῖται σύγχρονη Ὁρθόδοξη ἱεραποστολή.
- Στή μέριμνά μας, μέ προσευχή καί πρακτική βοήθεια, πρὸς τοὺς χειμαζομένους λαούς τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας μὴν ξεχάσουμε νά συμπεριλάβουμε καί τίς πληγείσες περιοχές τῶν ἀνατολικῶν παραλίω τῆς Ἀφρικῆς.
- Εἰδική μνηεὶα πρέπει νά κάνουμε γιά τήν, σχεδόν ἀγνωστη, τραγωδία 50.000 ἀστέγων τῆς, κατὰ τίς τελευταῖες δεκαετίες, ἀπό πολεμικές συρράξεις, ἐξαντλημένους Σομαλίας.

Καί τά ἄλλα «τσουνάμι»

Οἱ τρεῖς ἀπό τίς χώρες πού δέχτηκαν τὴ μεγαλύτερη μερίδα τοῦ καταστρεπτικοῦ φαινομένου, ἡ Ταϊλάνδη, ἡ Ἰνδονησία καί ἡ Σρί Λάνκα, ἐπειδὴ στηρίζουν τὰ βασικά μεγέθη τῆς οἰκονομίας τους στόν τουρισμό τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Δυτικοῦ κόσμου, ἔχουν ὑποστῆ νοσογόνες ἀλλοιώσεις στίς κοινωνικές δομές τους προκειμένου νά ικανοποιήσουν τίς ἀπαιτήσεις τῶν πελατῶν τους. Ἡ βιομηχανία τῆς πορνείας, ἡ τραγωδία τῆς ἐκτεταμένης προσφορᾶς πορνικοῦ προϊόντος ἀπό τό χώρο τῆς παιδικῆς ἡλικίας καί ἄλλες παράλληλες διαστροφικές ἀπαιτήσεις τοῦ «πολιτισμένου» κόσμου εἶναι τό πραγματικό τσουνάμι πού ἔχει πλήξει τήν περιοχή τὰ τελευταῖα χρόνια. Οἱ ἐνδείξεις εἶναι σαφεῖς γιά τό προδιαγραφόμενο μέλλον. Ὁ πρωθυπουργός τῆς Ταϊλάνδης, τρεῖς μόλις μέρες μετά τήν καταστροφή, μετέβη σέ τουριστική περιοχή καί, ἐνώπιον τοῦ φακοῦ τῶν τηλεοπτικῶν καναλιῶν, ἔκανε ἔκκληση στοὺς τουρίστες τῆς παραλιακῆς λουτροπόλεως, πού συνέχιζαν ἀπότοποι τίς διακοπές τους, νά

μὴν ἀλλοιάξουν τό πρόγραμμά τους κι ἐκεῖνος θά ἐξασφάλιζε τήν «ἀνετη» διαμονή τους. Τό πόσο «ἀνετη» μπορεῖ νά εἶναι ἡ ζωή, μέσα στά χαλάσματα καί τόν πόνο τοῦ πλησίον, μόνο μέ ἄξονα τήν ἐγωιστική αὐτάρκεια μπορεῖ νά ἐρμηνευτεῖ.

Τό τσουνάμι τῆς «εἰρηνευτικῆς» δυνάμεως

Στήν ἀρχή τό ἐκρυβαν, ἀλλὰ κάποιος «κακός» δημοσιογράφος, τό ἀπεκάλυψε. Κι ἐπειδὴ πολλοί τό γνώριζαν, καί δέν ἦταν δυνατό νά κρυφτεῖ τό σκάνδαλο, τό ἐπιβεβαίωσε ἐπίσημα ὁ εἰδικός ἐκπρόσωπος τοῦ Ο.Η.Ε. στό Κογκό William Lacy Swing.

Στρατιώτες τῆς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως ἐκμεταλλεύονταν σεξουαλικά κορίτσια ἡλικίας 13 περίπου ἐτῶν.

Ἀντάλλαγμα γιά τίς προσφερόμενες «ὑπηρεσίες» μερικές σοκολάτες.

Φαίνεται πὼς οἱ στρατιώτες τῆς Δυνάμεως ἐφάρμοζαν στήν κυριολεξία τόν εἰρηνευτικό προορισμό τους, ἀφοῦ ἔκαναν ἔρωτα καί ὄχι πόλεμο.

Ἦταν ὅμως, σίγουρα, ἔξω ἀπό τό πνεῦμα τοῦ μακαρισμοῦ τοῦ Κυρίου πού ἀναφέρεται στοὺς εἰρηνοποιούς.

Δημοκρατικό τσουνάμι στό Κογκό

Μετά ἀπό ἀλλεπάλληλες ἀναβολές, οἱ ἐκλογές στό Κογκό θά γίνονταν τόν Ἰούνιο.

Ὅταν, ὅμως, ἀνακοινώθηκε καί νέα ἀναβολή, ὁ λαός ξεχύθηκε στοὺς δρόμους τῆς πρωτεύουσας Κινσάσα.

Ἡ «ἀποκατάσταση» τῆς «ἐννομης» τάξεως ἐγίνε μέ κόστος ἀρκετῶν νεκρῶν πού ὑπέγραψαν μέ τό αἷμα τους τήν ἀντίστασή τους στό «τσουνάμι» πού ἰλέγεται δικτατορία.

Καί ἂν κάποιος ὑποστηρίξει πὼς τοὺς χριστιανούς δέν τοὺς ἀφοροῦν παρόμοια θέματα μέ πολιτικό περιεχόμενο, θά ὑπενθυμίσουμε πὼς ἡ ἀναίρεση τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου κινεῖται στό χώρο τῆς αἵρεσεως, ἀφοῦ εἶναι πρακτικὴ ἄρνηση τῆς ἐφαρμοσμένης τριαδολογίας.π. Κ.Σ.

π. Κ.Σ.

Θεόδωρος Β΄
στό θρόνο τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἐξελέξε τὴν 9η Ὀκτωβρίου 2004, ὡς 116ο

Πατριάρχη τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου τόν Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε κ. Θεόδωρο.

Ὁ νέος Προκαθήμενος ἐξελέγη, κατ' ἀρχήν, στό «τριπρόσωπον» μέ τοὺς Σεβασμ. Μητροπολίτες Ἀξώμης κ. Πέτρο καί Λεοντουπόλεως κ. Διονύσιο.

Ἀμέσως μετά, στόν ἱερό ναό τοῦ ἁγίου Σάββα, οἱ 13 Μητροπολίτες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐξελέξαν παμπηφεί τόν κ. Θεόδωρο ὡς διάδοχο τοῦ Μακαριστοῦ Πατριάρχου κυροῦ Πέτρου Ζ΄.

Ἡ ἐνθρόνιση ἐγίνε στίς 24 Ὀκτωβρίου 2004 στόν ἱερό ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀλεξανδρείας, παρουσία Προκαθημένων καί Ἀντιπροσωπειῶν ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν, Πολιτικῶν Ἀρχῶν Ἑλλάδας καί Αἰγύπτου καί χιλιάδων πιστῶν.

Οἱ συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ «Πάντα τὰ Ἑθνη» ἐνώνουμε τὴν εὐχή καί τὴν προσευχή μας μέ τίς ἐπευφημίες « Ἄξιος» τοῦ πλήθους τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ὁρθοδόξων καί εὐχόμαστε εὐλογημένη ἱεραποστολική διακονία καί καλὴ δύναμη, Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα!

Ἐαυτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς Θεόδωρος Β΄ (κατά κόσμον Νικόλαος Χορευτάκης) ἐγεννήθη στήν Κρήτη τό 1954, ὅπου καί ὀλοκλήρωσε τίς ἐγκύκλιες σπουδές του. Εἶναι ἀπόφοιτος τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς καί πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης. Ἐπίσης ἐσπούδασε στήν Ὀδησσό Ἱστορία Τέχνης, Λογοτεχνία καί Φιλοσοφία. Τά ἔτη

σκολές καί παιδικούς σταθμούς. Μέ τή βοήθεια τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ἀνακαίνισε τό Ἑλληνικό τετράγωνο (Σχολεῖο - Ἐκκλησία - Πρεσβυτέριο) στή Μπέιρα τῆς Μοζαμβίκης. Ἐθεμελίωσε ναούς καί συνέβαλε στήν ἴδρυση Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων σέ Μποτσουάνα καί Ἀγκόλα. Στίς 9 Ὀκτωβρίου ἐξελέγη παμψηφεί Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς.

Ὀδοιπορικό ζῶης τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου Β΄

1975 - 1985 ὑπηρέτησε ὡς Ἀρχιδιάκονος καί Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λάμπης καί Σφακίων, ὅπου ἀνέπτυξε σημαντικό ἱεροκρηρικτικό καί φιλιανθρωπικό ἔργο (οἰκοτροφεῖα ἀπόρων ἀνηλίκων κλπ). Τά ἔτη 1985 - 1990 ὑπηρέτησεν ὡς Πατριαρχικός Ἐξάρχος στή Ρωσία μέ ἔδρα τήν Ὀδησσό ἐπί Πατριαρχῶν Νικολάου ΣΤ΄ καί Παρθενίου.

Ἰδρυσε τό ἴδρυμα Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καί τό Μουσεῖο Φιλικῆς Ἐταιρείας μέ 600 παιδιά, μέ ἐκμάθηση τῆς Ἑλληνικῆς. Τό 1990 ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος ὑπό τόν τίτλο τῆς πάλαι ποτέ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Κυρήνης καί διορίστηκε Ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριάρχου Παρθενίου στήν Ἀθήνα (1990 - 1997). Συνόδευε πάντοτε τόν Μακαριστό Πατριάρχη Παρθένιο στίς περιοδείες του σέ ὅλη τήν Ἀφρική καί σέ πολλὰ διεθνή, πανθρησκειακά καί θεολογικά συνέδρια. Τό 1997 διορίστηκε Πατριαρχικός Ἐπίτροπος Ἀλεξανδρείας ἀπό τόν μακαριστό Πατριάρχη Πέτρο Ζ΄, μέ σκοπό νά τόν βοηθήσει στό ξεκίνημα τῆς Πατριαρχείας του καί μετά 10 μῆνες ἐξελέγη Μητροπολίτης Καμερούν. Ἐκεῖ ἀνέπτυξε σημαντική ἱεραποστολική δραστηριότητα. Ἐκτίσσε Ναούς, σχολεῖα καί νοσοκομεῖα, βοηθώντας ἀδιακρίτως πολλούς Ἀφρικανούς καί Ἑλλήνες. Τό 2002 κατεστάθη στήν Ἱερά Μητρόπολη Ζιμπάμπουε, ὅπου ἔκτισε 4 ἱεραποστολικά κέντρα στό Μαλάουι, μέ νοσοκομεῖο, τεχνικές

Πρός τό εὐσεβές καί Χριστεπώνυμο Πλήρωμα τοῦ Πατριαρχείου

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά καί περιπόθητα,

Θεῖα Χάριτι τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐξελέγη Πατριάρχης τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας καί ἀνυψώθη ψήφοις κανονικαῖς τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, τήν 9ην Ὀκτωβρίου 2004, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ εἰς τό ὄλως ὑψηλόν καί τιμητικόν δι' ἐμέ ἀξίωμα, εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Πέτρου Ζ΄, φέρων εἰς τοὺς ὤμους μου τήν βαρεῖαν καί πολυτίμον πνευματικὴν καί ἱστορικὴν παρακαταθήκην καί εὐθύνην.

Διὰ τῆς πρώτης αὐτῆς ἐπικοινωνίας μαζί σας ἐπιθυμῶ, ἐν ἀγάπῃ πολλῇ νά ἐκφράσω τήν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τόν Θεόν καί τὰ πιστά τέκνα τῆς Ἐκκλησίας μας, τὰ ἐγγύς καί τὰ μακράν, νά καταθέσω καί νά φανερώσω τήν εἰλικρινήν ἀγάπην μου πρὸς ὅλους, τήν εὐφροσύνην τήν ὁποῖαν αἰσθάνομαι μέσα εἰς τήν καρδίαν μου καί ταυτόχρονα τήν διαβεβαίωσιν διὰ τήν περαιτέρω πολυπλευρον πλέον συνεργασίαν μέ ὅλους σας ὥστε νά ἐπιτύχωμεν τό καλύτερον διὰ τήν εὐοίωνον πορείαν καί προοπτικὴν τοῦ ἱστορικοῦ καί παιδιαφάτου Πατριαρχικοῦ Θρόνου.

Μή παύσετε παρακαλῶ νά προσεύχησθε εἰς τόν

Θεόν καί τήν Παναγίαν Μντέραν Του διὰ τόν Πατριάρχην σας, ὥστε νά ἔχω πάντοτε τήν ἀπαραίτητον δύναμιν καί ἐνίσχυσιν νά πορεύομαι τήν ὁδόν τῶν προκατόχων μου ἀειμνήστων Πατριαρχῶν καί νά ὀδηγῶ τόν ὑπό τοῦ Θεοῦ περιούσιον Λαόν Του εἰς τήν ὁδόν τῆς σωτηρίας.

Ἀσπάζομαι ἅπαντας ὑμᾶς ἐν ἀγάπῃ, σᾶς δίδω ἀπλόχερα τήν πατριαρχικὴν εὐχὴν μου καί σᾶς διαβεβαιῶνω, ὅτι στηρίζοντες ἀλλήλους, θά συνε-

Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου

χίσωμεν τήν παράδοσιν τῶν ἐνδόξων πατέρων μας καί θά διατηρήσωμεν ἀλῶβητον τήν Ὁρθόδοξον πίστιν καί ζῶήν μας καί ἡ παρουσία μας τόσον εἰς τήν φιλόξενον καί πανέμορφον Αἰγυπτιακὴν γῆν ὅσον καί εἰς τήν Ἀφρικανικὴν ἥπειρον, θά εἶναι πλουσία καί καρποφόρος εἰς δόξαν Θεοῦ, κλέος τῆς Ἁγίας Του Ἐκκλησίας καί ἔπαινον τοῦ Γένους μας. Ἡ μεγάλη καί ἀνεκτίμητος πνευματικὴ παρακαταθήκη τῆς Ὁρθοδοξίας μαζί μέ τό ὄραμα τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Πέτρου τοῦ Ζ΄ θά μᾶς καθοδηγοῦν γιά πάντα καί θά προσδιορίζουν τό ἔργο καί τήν δημιουργία ὄλων τῶν προϋποθέσεων τῆς δικῆς μας πνευματικῆς σπορᾶς καί ἐργασίας.

Ἄπευθύνω καί πάλιν τόν χαιρετισμόν τῆς ἀγάπης καί τῆς τιμῆς πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς Ἀφρικανούς Ὁρθόδοξους ἀδελφούς μας. Θά εἶναι ἀνύστακτον τό ἐνδιαφέρον μου καί ἡ προσωπικὴ παρακολούθησις τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα τοὺς ἀπασχολοῦν, κυρίως δέ ἡ πρόοδος καί ἡ κατά Χριστόν προκοπή τους.

Πάντα ταῦτα ἐν ἀγάπῃ πολλῇ ἀπευθύνω πρὸς ὅλους σας καί εὐχομαι ὁ Ἅγιος Θεός νά χαρίζη ὑγείαν καί πᾶν προσωπικόν καί οἰκογενειακόν ἀγαθόν.

«Οὐκ ἦλθον διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι»

Ἐνθρονίστηκε, ὅπως ὀρίζει τό τυπικό τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας, τήν Κυριακή 19 Δεκεμβρίου 2004, στόν Καθεδρικό ναό τῆς Ἁγίας Τριάδος στό Χαράρε, ὁ νέος Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε κ. Γεώργιος. Τῆς τελετῆς ἐνθρονίσεως προηγήθηκε θεία Λειτουργία, στήν ὁποία προεξῆρχε ὁ Μακαρ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρος Β΄ καί συμμετείχαν Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς, ὁ ἱερός κληῆρος τῆς Μητροπόλεως καί κληρικοί τοῦ Πατριαρχείου.

Ὁ Μακαριώτατος ὁμιλία του ἐξῆρε τήν μέχρι σήμερα προσφορά τοῦ νέου Μητροπολίτη στό Πατριαρχεῖο καί δῆ ἀπέδειξε τήν θέση τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Ἀλεξανδρείας καί στενοῦ συνεργάτη τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Πέτρου καθώς καί τόν ἱεραποστολικό του ζῆλο.

Ὁ Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε Γεώργιος στόν ἐνθρονιστήριο λόγο του, μεταξύ ἄλλων, εἶπε:

«Πρὶν μερικά χρόνια ἔφτασα στήν Ἀλεξάνδρεια κουβαλώντας στούς ὤμους μου πλούσια θύραθεν, κοσμική γνώση. Γνώση ὅμως ἡ ὁποία, ὅπως ἀποδείχθηκε στήν συνέχεια, δέν θά μέ ἐξυπηρετοῦσε ιδιαίτερα ἐάν δέν μαθήτευα στό ἱστορικό κέντρο τοῦ Πατριαρχείου μας, τήν Ἀλεξάνδρεια. Ἡ θητεία μου σέ αὐτό ἀποδείχθηκε τό καλύτερο καί τό πιο γόνιμο σχολεῖο καί δοκιμαστήριο τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος. Ὑπηρετώντας δίπλα στόν μακαριστό Πατριάρχη Πέτρο, ὡς Πατριαρχικός Ἐπίτροπος Ἀλεξανδρείας εὐεργετήθηκα ἀπείρως, ἐκπαιδεύτηκα θεολογικά, σμιλεύτηκα ἐκκλησιαστικά καί διοικητικά, ἀξιοποιήθηκα ἱεραποστολικά, ὠρίμασα ψυχικά, ἀποκτώντας ἔτσι πλούσια ἐφόδια τά ὁποία, πιστεύω, πῶς θά μοῦ εἶναι πολῦτιμα στό ποιμαντικό μου ἔργο. Θά εἶναι οἱ ὁδοδείκτες μου γιά νά μπορέσω νά ἀνταπεξέληθω πλήρως στίς αὐξημένες καί ἰδιάζουσες ὑποχρεώσεις πού ἀπορρέουν ἀπό τά νέα μου καθήκοντα, τά ὁποία μοῦ ἐνεπιστεύθηκε ἡ Ἐκκλησία. Γιατί θεωρῶ πῶς ἡ ἀνάδειξή μου στόν θρόνο αὐτό ἐκτός ἀπό θεῖο δῶρο, εἶναι παράλληλα καί ἀθλημα δοκιμασίας, ἕνα ἀθλημα κατά τό

ὁποῖο «ἐάν δε καί ἀθλή τις, οὐ στεφανοῦται, ἐάν μή νομίμως ἀθλήσῃ, (Τιμ. Β: Β΄, 5)».

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἀναφορᾶς στή διακονία μου στήν Ἀλεξάνδρεια, ἐπιτρέψατέ μου Μακαριώτατε, Πάτερ καί Δέσποτα, αὐτήν τήν σημαντική στιγμή γιά μένα, νά μνημονεύσω τόν μακαριστό Πατριάρχη Πέτρο, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ὁ ποιμὴν πού μέ ἀνέδειξε στόν τρίτο βαθμό τῆς ἱερωσύνης, μέ περιέβαλε μέ ἰδιαίτερη ἀγάπη καί ἐμπιστοσύνη, συγκαταλέγοντάς με μεταξύ τῶν πιο στενῶν συνεργατῶν του. Σήμερα δέν βρίσκεται ἀνάμεσά μας νά μοιραστεῖ μαζί μας τήν εἰς Μητροπολίτη προαγωγή μου. Σίγουρα ὅμως, ἡ ψυχὴ του πού βρίσκεται κοντά στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ, θά ἀγάλλεται καί θά εὐφραίνεται.

Ἀνέρχομαι στόν θρόνο αὐτό σέ μιά περίοδο ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπό τό φαινόμενο τῆς παγκοσμιοποίησης, τοῦ ραγδαῖα μεταβαλλόμενου κόσμου καί τῆς ἀλλοτρίωσης τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου. Σέ αὐτήν τήν τόσο ρευστή καί ἀλλοτριωμένη ἐποχή, ἡ Ἐκκλησία καί δῆ ἡ Ὁρθόδοξος καλεῖται νά ἐπαναπροσδιορίσει τό ρόλο της γιά νά μπορέσει νά ἀνταποκριθεῖ στίς αὐξημένες ἀνάγκες, πνευματικές καί ὑλικές, τῶν ἀνθρώπων ὅπου γῆς καί ἰδιαίτερος τῶν ἀνθρώπων τῆς ἀφρικανικῆς ἡπείρου, οἱ ὁποῖοι ἀντιμετωπίζουν πολλαπλά κοινωνικά καί οἰκονομικά προβλήματα. Σήμερα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καλεῖται νά προβάλλει μέ πειστικό τρόπο, καί ἰδιαίτερα μέ τό παράδειγμα τῶν ποιμένων της, τίς ἀξίες τῆς ἀνθρωπιᾶς, τῆς ἀλληλεβοηθείας, τῆς ἐνίσχυσης καί ἀνακούφισης πάντων τῶν ἀνθρώπων πού ἔχουν ἀνάγκη.

Μέ αὐτές τίς σκέψεις στήν καρδιά μου ἦλθα ἀδελφοί μου ὄχι νά διακονηθῶ, ἀλλὰ νά διακονήσω τόν λαό τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος στίς μέρες μας περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη φορά χρειάζεται τήν Ἐκκλησία του, γιατί ἡ Ἐκκλησία εἶναι στήριγμα, παρηγοριά, δύναμη καί ἐλπίδα. Ἦλθα γιά νά προσφέρω ἀγάπη πρὸς ὅλους, γιατί χωρίς ἀγάπη Ἐκκλησία δέν ὑπάρχει...».

Ἀποσπάσματα ἀπό τήν πρώτη ἐπιστολή, πρὸς τήν Ἀποστολική Διακονία, τοῦ νέου Ἐπισκόπου Γκάνας

...Μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ καί τίς Σεπτές εὐλογίες τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου κ. Θεοδώρου Β΄ ἀνέλαβα μόλις χθές τή διακονία μου στήν Ἱερά Ἐπισκοπή Γκάνας.

Ἴκετεύω ἀδελφικῶς « συναγωνίσασθαί μοι ταῖς προσευχαῖς ὑπέρ ἐμοῦ πρὸς τόν Θεόν» (Ρωμ. 15, 30) διά νά τηρήσω μέχρι τέλους «τήν Ἱεουργίαν τοῦ Εὐαγγελίου δόκιμον, τόν βαθμόν ἀταπεινῶτον, τόν χαρακτήρα ἀκαταίσχυτον, τό ὑπόργημα ἀνεπίληπτον, τό πολίτευμα ἄμεμπτον, τήν διακονίαν τῶν μυστηρίων φρόνιμον» (Ἰγνατίου πρὸς Μαγνησιεῖς). Ὡς νέος Ἐπίσκοπος θεωρῶ χρέος μου κατόπιν νά σπεύσω νά εὐχαριστήσω διά τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς τήν Ἀποστολικήν Διακονίαν καί φυσικά τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἡ ὁποία διά τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου βοηθᾷ πάντοτε εἰς τό ἔργον τῆς ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς.

Τά ἀρχεῖα τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Γκάνας ἀλλὰ καί ἡ προσωπική μου ἐμπειρία κατά τήν πρόσφατη καί πρώτη συνάντησή μας μαρτυρεῖ τοῦ λόγου τό ἀληθές.

Ὑπόσχεσίς μου, λοιπόν, εἶναι ὅτι θά συνεχίσω νά προσεύχομαι δι' ὅλους ἐσᾶς, οἱ ὁποῖοι λόγοις καί ἔργοις στηρίξατε μέχρι σήμερα αὐτό, πού ἡ ταπεινότητά μου καλεῖται νά διακονήσει, αὐξάνοντάς το...

Ἄκκρα 13 Δεκεμβρίου 2004

Ὁ Γκάνας Δαμασκηνός

Χειροτονία του νέου Μητροπολίτου Καμερούν κ. Γρηγορίου

Ο Μακαρ. Πατριάρχης κ. Θεόδωρος
τελεί την εις Επίσκοπον χειροτονία
του Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγορίου.

Τήν Πέμπτη 25 Νοεμβρίου 2004, έορτή της αγίας μεγαλομάρτυρος Αικατερίνης ο Μακαρ. Πατριάρχης Άλεξανδρείας κ. Θεόδωρος τέλεσε την εις Επίσκοπον χειροτονία του έψηφισμένου Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγορίου Στεργίου, στον ιερό ναό του αγίου Σάββα του Άγιασμένου, στην Άλεξάνδρεια, πλαισιούμενος από Άρχιερείς του θρόνου της Άλεξανδρείας, Άρχιερείς άλλων Έκκλησιών, κληρικούς του Πατριαρχείου και κληρικούς από την Ελλάδα.

Άπευθυνόμενος ο Μακαριώτατος, κατά την χειροτονία, στο νέο Μητροπολίτη τόνισε, κυρίως, τή σημασία του μυστηρίου της ιερωσύνης και μεταξύ άλλων είπε: «*Η σημερινή ημέρα είναι ημέρα Πεντηκοστής. Τό Πανάγιο Πνεύμα επιδημεί και πάλι για να όλοκληρώσει και τελειοποιήσει τό έργο της ανάληψης και της σωτηρίας της δικής σου και των ανθρώπων που σου έμπιστεύεται. Η ιερωσύνη που στην πληρότητά της αναδέχεται σήμερα καθώς όρίσκει στα κράσπεδα του ιεροϋ θυσιαστηρίου, είναι ένα μεγάλο και συνεχές θαύμα, που απεργάζεται μέσα στην Έκκλησία ή φιλανθρωπία του Θεοϋ. Αυτό αποτελεί την πίστη και την έμπειρία της Έκκλησίας.*

Τήν αίσθηση αυτή του μυστηρίου και του θαύματος για την ιερωσύνη είχαν όλοι οι άγιοι και άξιοι λειτουργοί του Θεοϋ. Έζησαν την ιερωσύνη τους σαν ένα άπεραντο μυστήριο. Τήν είδαν και την υπηρέτησαν σαν ένα μεγάλο θαύμα...

...Η ιερωσύνη είναι δωρεά και χάρισμα. Και χάρισμα είναι κάτι που μάς δίδεται κατά χάριν και παρ' άξιν. Κανείς δέν δικαιούται τό χάρισμα. Ούτε μπορεί να τό απαιτήσει ή να τό εξαγοράσει. Όποιος και άν είναι αυτός. Όσα προσόντα και άν διαθέτει. Όσο μεγάλη κι άν είναι ή προσωπική του άξια. «Ουκ έαυτώ τίς λαμβάνει την τιμήν, αλλά καλούμενος υπό του Θεοϋ, καθάπερ και Άαρών» (Έβρ. 5,4)...

...Η ιερωσύνη είναι και αποστολή, αποστολική κλήση, αποστολικό χάρισμα και αποστολικό έργο... Στα πρόσωπα των Επισκόπων και έν γίνεται των κληρικών της Έκκλησίας συνεχίζεται ή αποστολή του Χριστοϋ. «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά έθνη». Και σύ καλείσαι να υπηρετήσεις αυτή τή σοβαρή υπόθεση της ιεραποστολής, που είναι ή πνοή της Έκκλησίας μας.

...Η ιερωσύνη είναι διακονία και θυσία. Είναι «έργον διακονίας» που σημαίνει ταπεινή υπηρεσία και θυσιαστική προσφορά προς τους άλλους, τους αδελφούς μας, τους οποίους αναλαμβάνουμε να διακονήσουμε...

...Ιδιαίτερα εσύ αναλαμβάνεις να διακονήσεις τους αδελφούς μας στο Καμερούν, στο Τσάντ, στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία με θυσιαστική προσφορά και ευαισθησία...

...Και κλείνοντας τίς σκέψεις μου αγαπντέ μου Γρηγόριε, θέλω να επαναλάβουμε μαζί τό

διάλογο του Ίησοϋ με τον κορυφαίο μαθητή του, στην ήσυχη άκρογιαλιά της Τιβεριάδος, επιβεβαιώνοντας του λόγου τό άληθές: «Σίμων Ίωνά αγαπάς με πλείον τούτων; λέγει αυτώ· ναι, Κύριε, σύ οίδας ότι φιλω σε, λέγει αυτώ· βόσκε τά άρνία μου. λέγει αυτώ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ίωνά αγαπάς με; λέγει αυτώ· ναι, ποιμενε τά πρόβατά μου. λέγει αυτώ τρίτον· Σίμων Ίωνά, φιλείς με; έληυήθη ο Πέτρος ότι είπεν αυτώ τρίτον, φιλείς με; και είπεν αυτώ· Κύριε, σύ πάντα οίδας σύ γινώσκεις ότι φιλω σε. λέγει αυτώ ο Ίησοϋς· βόσκε τά πρόβατά μου».

Στήν αντίφωνσή του ο νέος Μητροπολίτης Καμερούν κ. Γρηγόριος ανέφερε:

«Εύχαριστίες έκ βαθέων αναπέμπω αυτήν την ώραν, Μακαριώτατε Πάτερ και Δέσποτα, προς τον έν Τριάδι Άγιον Θεόν και τους Πάτρονές μου Άγιους ένώπιον του μυστηρίου της Άρχιερατικής Διακονίας εις τό όποιο εκλήθην να εισέλθω αφάτω Θεοϋ εύσπλαχνία.

Συγχρόνως όμως, δέος κατέχει τον ψυχικό μου κόσμο και τρέμω και δειλιώ μπροστά στην αποκάλυψη και εκδίπλωση του σχεδίου της Προνοίας του Θεοϋ για την μηδαμινότητά μου.

Θά έλεγα ότι, κατανοώ την εκπληξιν του Προφητάνακτος Δαβίδ όταν, ένω έβόσκε τό ποιμνιο του πατρός του, εμφανίζεται ξαφνικά ο μέγας Προφήτης Σαμουήλ και τον χρίει βασιλέα του Ίσραήλ και είναι πλέον ο «κεχρισμένος» την ήγεσίαν του λαοϋ του Θεοϋ... και «έδόθη εις τάς χείρας του ή κρίσις και ή δικαιοσύνη, ο πόλεμος και ή ειρήνη, ή αγαθωσύνη και ή σοφία...».

Και κατανοώ μέν, την άπορία του Δαβίδ, δέν βρίσκω όμως, ουδέν των όσων διέθετε ή προσωπικότητα του Δαβίδ, όπως, ή βαθεία αίσθηση της μετανοίας, ή δύναμη της συντριβής και ή ακατάπαυστη προσευχή, οι όποιες τον επιβεβαίωναν ως προφήτη και άγιον.

Τό μόνον που συντηρεί την ύπαρξή μου είναι ή συναίσθηση της πτωχείας μου άπέναντι των ευθυνών της επισκοπικής διακονίας και ή έλπίδα στο άπειρον έλεος και τό ανεξάντλητον της αγάπης του Θεοϋ.

Γνωρίζω, ότι ουδέποτε θά φανώ άντάξιος των ευθυνών της άρχιερατικής διακονίας και οϊον μέ θέλει ο Θεός, θαρρώ όμως, και αναλαμβάνω την

τιμή της ευθύνης αυτής, διότι Ύμεις, Μακαριώτατε Δέσποτα, αναβλέψατε εις έμέ και αποθέσατε στην άσημαντότητά μου τίς έλπίδες Σας.

Τολμώ και αποδέχομαι, διότι ή περί την Ύμετέραν σεπτήν Κορυφήν Άγία Σύνοδος έψήφισεν τίς έλπίδες της και τίς εναπέθεσεν στην έλαχιστότητά μου.

Έναπέθεσεν εις έμέ, την διακονία της αγάπης και της Εύχαριστίας της Έκκλησίας της παροικούσης εις τά όρια της Μητροπόλεως Καμερούν και όχι μόνον, αλλά ήλιπσεν και έλπίζει διά τον Ευαγγελισμόν των μακράν του Ευαγγελίου εύρισκομένων αδελφών.

*Τό μέγεθος της ευθύνης; Τεράστιον!
Ή τιμή της ευθύνης; Άποστολική!!!*

Έγώ, έν μέσω των ευθυνών και των έλπίδων, αυτό που έχω να δώσω είναι μόνον ο ίδιος μου ο έαυτός, τον όποιον θέτω εις την διάθεσιν των Έκκλησιαστικών προθέσεων της Ύμετέρας Θειοτάτης Μακαριότητας και εις συμφωνία των έλπίδων της ψηφισάσης με Άγίας Συνόδου.

Ένώπιον του θυσιαστηρίου του Θεοϋ, της Μακαριότητός Σας, ένώπιον των Συνοδικών Άρχιερέων και του πληρώματος της Έκκλησίας καταγράφω και υπόσχομαι, εύχαρίστως, ότι θά αναλώσω έμαυτόν εις την Διακονία και τον ευαγγελισμόν του Λαοϋ του Θεοϋ εις την λαχοϋσαν μοι Μητροπολιτικήν Έπαρχίαν»...

Τέλος εύχαρίστησε, όπως συνηθίζεται, τους γονείς του και όλους όσους συνέβαλαν ώστε να φθάσει σήμερα να λαμβάνει από τά χέρια του Πατριάρχη την άρχιερωσύνη.

Τό μεσημέρι παρατέθηκε γεϋμα προς τιμήν του Μακαριωτάτου από τον νεοχειροτονηθέντα.

Χειροτονία Ἐπισκόπου Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίου.

Ἀπό τήν πρώτη θεία Λειτουργία τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου κ. Ἰγνατίου στή Μαδαγασκάρη.

Ἐνθρονίστηκε ὁ νέος Ἐπίσκοπος Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίος

Τό πρωί τῆς Κυριακῆς 28ης Νοεμβρίου 2004 μέ σεμνότητα καί τάξη βυζαντινῆ τελήσθηκε στόν Καθεδρικό ναό τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στήν πρωτεύουσα τῆς μεγάλης νήσου Μαδαγασκάρης, Ἀνταναναρίβη ἡ ἐνθρόνιση τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου κ. Ἰγνατίου Σενῆ. Ἐκπρόσωπος τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου, ὀρίστηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἔφθασε στήν Ἀνταναναρίβη τίς ἀπογευματινές ὥρες τῆς 26ης Νοεμβρίου. Ἔτσι τήν Κυριακή 28η Νοεμβρίου παρουσιά τῶν ἀρχῶν Ἑλλάδας καί Κύπρου, τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητας, τοῦ Προξένου τῆς Αἰγυπτιακῆς Πρεσβείας, τῶν ἰθαγενῶν Μαλακάσι κληρικῶν τῆς Ἐπισκοπῆς καί πλήθους πιστῶν τελέσθηκε ἡ θεία Λειτουργία καί ἡ ἐνθρόνιση τοῦ νέου Ἐπισκόπου Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίου. Στήν προσφώνησή του μιλώντας ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κένυας παρουσίασε τό νέο Ἐπίσκοπο καί τόνισε τή σημασία τῆς ἐκλογῆς του στήν Ἐπισκοπή Μαδαγασκάρης. Ἀναφέρθηκε στήν πορεία τοῦ νέου Ἐπισκόπου ὡς ἱεραποστόλου στήν Ἰνδία τονίζοντας τόν ζῆλο καί τήν ἀγάπη του γιά τήν

ἐξάπλωση τῆς Ὁρθοδοξίας καί τὰ χαρίσματά του καί διαβεβαίωσε ὅλους ὅτι θά μπορέσει νά ἐκπληρώσει τήν ἀποστολή του στό ἀκέραιο.

Στήν ἀντιφώνησή του ὁ νέος Ἐπίσκοπος Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίος ἀφοῦ εὐχαρίστησε τόν Πατριάρχη Θεόδωρο καί τήν Ἱερά Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου πού τόν ἐξέλεξαν τόνισε τά ἑξῆς: « Ἔρχομαι σήμερα κοντά σας σάν πατέρας, σάν ἀδελφός καί σάν φίλος. Ἔρχομαι γιά ὅλους τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς μου στοὺς ὁποίους ἀποκαλιύ-

φθηκε ὁ Θεός μέσα στήν ἀπειρη ἀγάπη Του. Γιατί ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατέρα δέν ἔχει ὄρια. Δέν ἐξετάζει φυλές καί γλώσσες οὔτε τό χρῶμα τῶν ἀνθρώπων. Χωρίς διακρίσεις, ὅλοι εἴμαστε ἴσοι μπροστά Του. Ὅλους μᾶς ἀγαπᾷ καί μᾶς δέχεται. Γιά ὅλους ἦλθε στόν κόσμο καί γιά ὅλους θυσιάστηκε...».

Ἀκολούθησε δεξίωση γιά ὅλους τοὺς παρευρισκομένους καί στή συνέχεια γεῦμα ἀπό τήν Ἑλληνική κοινότητα Ἀνταναναρίβης.

«Γενηθῆτω τό θέλημά Σου»

Τοῦ Ἐπισκόπου Μαδαγασκάρης Ἰγνατίου

Μέ τήν ἐπιστολή μου αὐτή βρίσκω τήν εὐκαιρία νά ἐπικοινωνήσω μαζί σας καί νά σᾶς πληροφορήσω γιά τίς νέες ἐξελίξεις στόν τομέα τῆς Ἱεραποστολικῆς μας προσπάθειας.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας τήν 27ην Ὀκτωβρίου 2004 μέ ἐξέλεξε Ἐπίσκοπο τῆς χηρευούσης Ἐπισκοπῆς Μαδαγασκάρης. Ἡ ἐκλογή μου καθώς καί ἡ ἀποδοχή της ἀπό ἐμένα, ὡς θέλημα Θεοῦ, ἦταν ἀποτέλεσμα ἀφενός τῆς ὑπακοῆς στήν Ἐκκλησία καί ἀφετέρου τῆς ἐπίμονης ἀρνήσεως ἀπό τό ἰνδουιστικό καθεστῶς τῶν Ἰνδιῶν νά μᾶς δώσει βίτζα λόγῳ τοῦ ἐκεῖ ἱεραποστολικοῦ μας ἔργου, παρόλτες τίς πιέσεις πού δέχθηκε ἀπό πολλῆς πλευρῆς.

Ἔτσι τήν 14ην Νοεμβρίου 2004 χειροτονήθηκα Ἐπίσκοπος στήν Ἀλεξάνδρεια ἀπό τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη κ.κ. Θεόδωρο καί στίς 28 Νοεμβρίου 2004 ἔγινε ἡ Ἐνθρόνισίς μου ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Κένυας κ.κ. Μακάριο στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στό Ἀνταναναρίβο, πρωτεύουσα τῆς Μαδαγασκάρης. Ἱερεῖς καί πιστοί, Μαδαγασκαρνοί καί Ἑλλη-νες, μέσα σέ μία ἀτμόσφαιρα συγκίνησης καί χαρᾶς ὑποδέχθηκαν τόν νέο τους Ἐπίσκοπο, μετά τόν ξαφνικό ἀπορραφισμό τους μέ τήν κοίμηση τοῦ Μακαριστοῦ προκατόχου μου κυροῦ Νεκταρίου στό τραγικό δυστύχημα τοῦ Ἁγίου Ὀρους.

Θά ἤθελα ἐπίσης νά σᾶς εὐχαριστήσω θερμά διότι ὅλα αὐτά τά ἔτη τῆς διακονίας μου στήν Ἰνδία σταθήκατε ἀρωγοί καί συνεργοί στό ἔργο τοῦ Θεοῦ, καί θά σᾶς εἶμαι πάντοτε εὐγνώμων γι' αὐτό. Παρακαλῶ νά εὐχεσθε γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἰνδίας, νά διατηρεῖ ὁ Κύριος ὅ,τι μέ τόσο κόπο δημιουργήσαμε καί νά συνεχισθεῖ τό ἱεραποστολικό ἔργο πρὸς δόξαν Του. Ἦδη ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἔστειλε στήν Ἰνδία, ὡς ἀντικαταστάτη μου, Ὁρθόδοξο Ἱερέα ἀπό τήν Ἀμερική, ὁ ὁποῖος καί θά συνεχίσει τό ἔργον.

Παράλληλα γνωρίζω ὅτι βοηθοῦσατε καί τήν Ἐπισκοπή Μαδαγασκάρης καί θά ἤθελα νά σᾶς παρακαλέσω νά συνεχίσετε νά μᾶς στηρίζετε καί νά μᾶς βοηθάτε ὥστε νά διαδίδεται ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καί νά σώζονται ψυχές. Πάνω ἀπό ὅλα ζητῶ νά προσεύχεσθε νά μέ φωτίζει ὁ Θεός στή νέα μου αὐτή διακονία καί διαποίμανση τῶν ψυχῶν σέ μιά χώρα μέ πολλῆς ἰδιαιτερότητες, δυσκολίες καί ἀπελπιστική φτώχεια.

Ὁ Πατριάρχης Πέτρος κεκοίμῃται

Ἐπισκόπου Φαναρίου Ἀγαθαγγέλου

«Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε·
ἀλλὰ θαρσεῖτε,
ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον»
(Ἰω. 16,33)

Ὁ λόγος αὐτοῦ τοῦ μεγαλοφωνοτάτου Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, πού εἰπώθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο τῆς δόξης λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ σωτήριο Πάθος Του, ἐκφράζει ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν ἀδυσώπητη πραγματικότητα μέσα στὴν ὁποία ζοῦμε καὶ ἐμεῖς σήμερα, ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐπὶ χιλιάδες χρόνια ζωντανὴ καὶ ἀκλινῆ ἐλπίδα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν πιστῶν μελῶν τῆς στὸν Ἀληθινὸ Θεὸ καὶ Νικητὴ «τοῦ κόσμου τούτου».

Ἡ ἱστορική πορεία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι συνυφασμένη μὲ τίς περιπέτειες τοῦ βίου τῆς. Ἦδη ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, ἡ ἀπιστία πρὸς τὸ πρόσωπό Του ἦταν τὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῶν «ιδίῶν» Του, τῶν δικῶν Του ἀνθρώπων, καθὼς πάλι μαρτυρεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὅτι «εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον» (Ἰω. 1,11). Μὲ ἄλλα λόγια, ὑπάρχουν στιγμὲς πού ἡ ἀνθρώπινη ἀδυναμία καὶ ἡ ἀνθρώπινη ἀνελευθερία ἀρνεῖται πεισματικά τὴν μετὰ

Ὁ μακαριστὸς Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κυρὸς Πέτρος καὶ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθαγγέλος στὴν Οὐγκάντα, τὸ 1997

πίστεως ἀποδοχὴ τῆς ἐν Χριστῷ κοινωνίας καὶ παραμένει στὸ σκότος καὶ ἐν τέλει «οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει» (Ἰω. 12,35).

Ὅμως, «οὐ γὰρ εἰσιν αἱ βουλαὶ μου ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδ' ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν αἱ ὁδοὶ μου, ἠέγει Κύριος» διὰ τοῦ «μακαρίου» καὶ «σοφοῦ»¹ Προφήτου Ἡσαΐου (55,8). Ἡ φύσει ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα· «ὥσπερ ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδὸς μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν», συμπληρώνει διὰ τοῦ ἰδίου Προφήτου (55,9).

«Ὁ Πατριάρχης Πέτρος κεκοίμῃται»². Λίγο καιρὸ μετὰ τὴν κοίμησή του αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ καταθέσω τὴ μνήμη τῆς καρδίας μου γιὰ τὸν ἱεραπόστολο Πατριάρχη, τὸν εὐγενή, τὸν μειλίχιο, τὸν ἐνεργῶς ἥσυχος καὶ πρῶτος ἀνθρώπο, μὲ τὸν ὁποῖο, ὁ Θεὸς μὲ ἀξίωσε, νὰ ζήσω γιὰ λίγο μαζί του μοναδικὲς ἱεραποστολικὲς καὶ ἐκκλησιαστικὲς ἐμπειρίες στὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ τὴν Ἀφρική, ὅταν μὲ παράκλησή του μὲ ἐτίμησε καὶ ἐζήτησε τὴν ταπεινὴ μου παρουσία.

Ἦταν εὐλογία Θεοῦ ἡ συμμετοχή μου στὴν ἱεραποστολικὴ ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου Πέτρου στὴν Κένυα καὶ στὴν Οὐγκάντα. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πού ἀνακοίνωσε τὴν ἐπίσκεψή του σ' αὐτὲς τίς ἱεραποστολικὲς ἐπαρχίες διαπίστωνε κάποιος τὴν κατακαίουσα ἀγάπη του γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴ διάθεση γιὰ τὴν ἐξάπλωση τοῦ μηνύματός τῆς ὅσον τὸ δυνατόν εὐρύτερα. Ἐφλόγιζε ἔτσι ὁ Πατριάρχης καὶ τὴν δική μας ψυχὴ καὶ τὴν ψυχὴ τῶν πιστῶν, ὥστε οἱ πάντες νὰ φτάσουν «εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφ. 4,13).

Στὴν Οὐγκάντα, μέσα στὸ βαθύ πλοῦτο καὶ στὴν ἀπλωμένη παντοῦ φτώχεια καὶ ἐξαθλιώ-

ση, χωρὶς νὰ ὑπάρχει ἡ μέση ποιότητα τοῦ βίου, κατάλαβα, ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἐκεῖ αὐτονόματα πράγματα. Ἐκεῖ τὰ αὐτονόματα καταργοῦνται. Δὲν μπορεῖς νὰ διακονήσεις χωρὶς ἐλπίδα, χωρὶς ἦθος, χωρὶς σταυρώσιμη διάθεση καὶ ἀναστάσιμο ἦθος.

Κι ὅμως. Σὲ κάθε ἐπίσκεψή μας στίς τοπικὲς ἐνορίες οἱ μαῦροι ἀδελφοὶ μας μᾶς περίμεναν μὲ τέτοια χαρὰ καὶ μᾶς ὑποδέχονταν μὲ ὕμνους καὶ ᾄσματα καὶ ψαλλμούς. Κληῖρος καὶ λαός. Ἔνοιωθες ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, οἱ Ὀρθόδοξοι ἀδελφοὶ μας, ζοῦσαν μὲ τὴ χαρὰ τῆς ἐλευσεως τοῦ Κυρίου καὶ τὴν προσδοκία τῆς Παρουσίας Του. Τὴν Κυριακὴ λειτουργήσαμε μαζί μὲ τὸν Πατριάρχη Πέτρο, τὸν Μητροπολίτη Οὐγκάντας Ἰωνᾶ, τοὺς ἀδελφούς μας, τὸν Ἐπίσκοπο Μπουκόμπας Ἰερώνυμο καὶ τὸν σημερινὸ Μητροπολίτη Καμερούν καὶ ἀγαπητὸ ἀδελφὸ Γρηγόριο. Εἴμασταν τότε καὶ οἱ τρεῖς τελευταῖοι πρεσβύτεροι. Ἔβλεπα τὸν Πατριάρχη ἀκούραστο νὰ εἶναι ἐραστής «τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς μαρτυρίας Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ἀπ. 1,2) δίνοντας τὴ μαρτυρία τῆς πίστεως σὲ τόπους καὶ χρόνους ἀπρόσμενους, χωρὶς νὰ υπολογίζει κόπο καὶ κάματο.

Σκεφτόμουν, ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ σύγχρονο δυτικὸ κόσμο τοὺς πειρασμούς τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ γεγονός, ὅτι τὸ μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας πολλὲς φορές ἀγνοεῖται καὶ περιφρονεῖται καὶ ἀπὸ «τούς δοκοῦντας ἄρχειν τῶν ἐθνῶν» (Μκ. 12,42), πού προσπαθοῦν νὰ ἀλλοιώσουν τὴ σωστικὴ παρέμβασή τῆς στὸν κόσμον, νὰ ξεστρατήσῃ ἀπὸ τὴν ὁδὸ τῆς «καινῆς ζωῆς» καὶ τῆς «καινῆς κτίσεως» (Γαλ. 6,15) καὶ νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ τὰ ἐφήμερα καὶ τὰ φιλόκοσμα πράγματα. Ἐκεῖ κατάλαβα περισσότερο, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀπανταχοῦ τῶν τόπων

καί τῶν χρόνων συνεχίζει νά παραμένει «στῦλος καί ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α΄ Τιμ. 3,15) ἀποβλέπουσα στή σωτηρία τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἔτσι, γιά νά συμβολίσει αὐτή τήν πραγματικότητα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Πατριάρχης φύτεψε ἕνα δένδρο στόν κῆπο μιᾶς νεόχτιστης ἐκκλησίας τῆς Οὐγκάντας.

Ὁ Πατριάρχης Πέτρος μέ μιά σπάνια ταπείνωση μαρτυροῦσε τό «παράδοξο» τῆς Ἐκκλησίας, τό ὁποῖο εἶναι «τό παράδοξο ἐνός Θεοῦ, πού ταπεινώνεται ἕως θανάτου, πού κατέρχεται ὡς τίς ἐσχατιές τῆς ἀνθρώπινης ὀδύνης, πού ἀγκαλιάζει τά πάντα, καί τά ὑποχθόνια, τό θάνατο καί τόν Ἄδην, γιά νά νικήσει τό θάνατο καί νά σκυλεύσει τόν Ἄδην. Τό παράδοξο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τό παράδοξο τῆς παντοδυναμίας τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι παντοδύναμη στό σταυρό της, στήν ἐλευθερία της νά σταυρώνεται καί ὄχι νά σταυρώνει, νά ἐλευθερώνει καί ὄχι νά ἐξουσιάζει, νά παρακαλεῖ καί ὄχι νά ἐντέλλεται, πράγματα ἐντελῶς παράδοξα, ἢ ἄν θέλετε, καί «παράνομα» γιά τίς κατηγορίες τῆς σοφίας καί τῆς ἐπιστήμης, τῆς θρησκείας καί τῆς ἠθικῆς τοῦ κόσμου τούτου»³.

Πράγματι, αὐτό τό «παράδοξο» τῆς Ἐκκλησίας, συνάμα μέ τήν σταυρική πορεία της καί τίς ιστορικές της περιπέτειες, κατανοεῖται μέσα ἀπό τό ἠλυρωτικό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως. Τό βαθύτερο νόημά της συσχετίζεται ταυτόχρονα μέ τό ιστορικό, τό ἐσχατολογικό καί ἐκκλησιολογικό στοιχεῖο. Ἡ φράση «μεθ' ἡμέρας ὀκτώ», πού τονίζει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης (Ἰω. 20,26), γιά τίς ἀναστάσιμες ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου, ὑποδηλώνει ἀκριβῶς τό γεγονός ὅτι «ἡ ὀγδὴ αὐτή ἡμέρα εἶναι ἡ ἐσχατολογική ἡμέρα τοῦ Θεοῦ μέσα στήν ιστορία. Εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καί

μ' αὐτήν ἀρχίζει μιά νέα ἐποχή στόν κόσμο»⁴. Αὐτή τήν ὀγδὴ ἡμέρα ζεῖ ἀπό τώρα ἡ ἐκκλησία καί ἀναμένει τήν πληρότητά της στό μέλλον. Τήν ἡμέρα αὐτή κατανοεῖ ὡς μετάπλαση τοῦ ιστορικοῦ χρόνου τοῦ κόσμου σέ λειτουργικό χρόνο τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καθολικό ὄντολογικό καί σωτηριολογικό γεγονός γιά τόν ἄνθρωπο καί τόν κόσμο. Αὐτή τήν ἡμέρα ἐβίωνε στήν καθημερινότητα τοῦ βίου του ὁ Πατριάρχης.

Ἡ ἐντολή τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου πρὸς τοὺς Ἔνδεκα ἀλλήλα καί πρὸς τοὺς ἐκάστοτε μαθητές του ἀποτελοῦσε γιά τόν Πατριάρχη Πέτρο *sine qua non* γνώρισμα τοῦ γνήσιου ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος. Τό «πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη» (Μτ. 28,19) συνιστοῦσε γιά ἐκεῖνον τήν ἀείποτε μαρτυρία τοῦ «καινοῦ» ἀνθρώπου καί τῆς «καινῆς» ἀνθρωπότητας νά μεταφέρει καί νά φανερώσει διά μέσου τῶν αἰῶνων καί διά μέσου τῶν ἡσῶν καί φυλῶν τῆς γῆς τό Εὐαγγέλιο καί τήν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας. Κι αὐτός ὁ δυναμισμός τῆς ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως συνυπῆρχε ἐντός του ἀδιάσπαστα μέ τήν συνείδηση τῆς ἀποστολικότητος καί τῆς καθολικότητος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Ὅταν φθάσαμε στή Κένυα ἐπισκεφθήκαμε τήν πολιτική ἡγεσία τῆς χώρας αὐτῆς. Συμμετείχαμε στήν ἐθνική ἐορτή μαζί μέ τόν Πρόεδρο τῆς Κένυας. Πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου Πέτρου ἀνακρούσθηκε πρῶτα ὁ ἐθνικός ὕμνος τῆς Ἑλλάδας. Ἡ γιορτὴ ἄρχισε. Καί συνεχίσθηκε τό βράδυ, ὅταν φθάσαμε νά κάνουμε ἐσπερινό μαζί μέ τοὺς ἱεροσπουδαστές τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς τῆς Ναϊρόμπι, ἐκεῖ πού μέναμε. Παρακολοῦθοῦσα τά γενόμενα, ἐβίησα τό πρόσωπο τοῦ Πατριάρχου, παρατηροῦσα τίς

ἀντιδράσεις καί τή συμπεριφορά τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Πατριάρχης ἄφηνε νά διαφανεῖ ὁ πολυσύνθετος ρόλος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, καθὼς οἱ σημερινοὶ καιροὶ μέ τίς κατακλισμαῖες ἀλληλαγές στήν κοινωνικοπολιτική ζωὴ ἀπαιτοῦν ὀξυμμένα πνευματικά αἰσθητήρια, κεκαθαρμένα διά τῆς εἰλικρινοῦς αὐτογνωσίας καί ἐμβαθύνσεως εἰς τό «μυστήριον τοῦ θελήματος» τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἐφ. 1,9).

Ὁ μακαριστὸς Πατριάρχης Πέτρος προσέχονταν ἀδιάλειπτα καί ἡ ἱεραποστολικὴ του δράση ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς ἐσωτερικῆς του ἐργασίας. Ἡ ἱεραποστολή ἔφερε ἀποτέλεσμα, γιὰ τὸ γινόνταν μέ ἔνταση, μέ πόνο ψυχῆς καί μέ τό παράδειγμα. Ὁ Πατριάρχης ἀγαποῦσε αὐτό πού ἔκανε. Ἀγαποῦσε ἀληθινὰ τοὺς ἀνθρώπους καί γι' αὐτό μποροῦσε νά τοὺς πλησιάζει καί νά συνδιαλέγεται μαζί τους εὐκοῦλα καί ἄνετα.

Δέν θά ἠησημονήσω, ὅταν μέ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ καί τὴν εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἀνέλαβα τὴ γενικὴ διεύθυνση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὴ χαρὰ τοῦ Πατριάρχου καί τὰ λόγια του: «*Ἐπιθυμοῦσα νὰ διακονήσεις κοντά μου. Δέν ἦταν θέλημα Θεοῦ. Ὅμως ἡ Ἐκκλησία σέ ἔταξε νὰ τὴ διακονήσεις περισσότερο τὸ Πατριαρχεῖο μας καί τὴν ἱεραποστολή*». Δέν θά ἠησημονήσω οὔτε τὴν ἐπίσκεψη τοῦ μακαριστοῦ Ἐπισκόπου Μαδαγασκάρης κυροῦ Νεκταρίου στό γραφεῖο μου λίγες μέρες πρὶν τὸ τραγικὸ συμβάν, μέ τὸν ὁποῖο συζητήσαμε διάφορα ἱεραποστολικά θέματα καί τὴν ἐνίσχυση τοῦ σημαντικοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου πού ἐπιτελοῦσε μέσα ἀπὸ μύριες δυσκολίες καί κακουχίες.

Ὁ Πατριάρχης κεκοίμηται. Τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο συνεχίζεται, γιὰ τὸ Χριστὸς ἀναστήθηκε καί ἡ ζωὴ πολιτεύεται. Αὐτό τό ἔργο συνεχίζει καί τώρα μέ αὐταπάρνηση καί ἱερό ζῆλο ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία χάρη στήν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων, ἐπόνυμων καί ἀνώνυμων, πού στηρίζουν μέ τὴν προσευχὴ καί τὴν πολύτιμη προσφορά τους αὐτό τό ἔργο τοῦ Θεοῦ. Δέν θά μποροῦσε κανεὶς νὰ «προδώσει» τό ἔργο αὐτό. Θά πρόδιδε τὸν Κύριό του, τὸν Χριστό, καί τὸν ἑαυτό του. Δέν θά μποροῦσε ποτέ ὁ γράφων νὰ διαγράψει ἀπὸ τὴ μνήμη τῆς καρδιᾶς του τὸν κεκοιμημένο Πατριάρχη Πέτρο, τό ὄραμα καί τὴν ἐλπίδα του.

1. ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ, *Ἐξήγησις ὑπομνηματικὴ εἰς τὸν προφήτην Ἡσαΐαν*, 1,4 (Ἡσ. 6, 1-3). PG 70, 169c καὶ ὁπ.π., 1,5 (Ἡσ. 9,6-7). PG 70, 256d.

2. Πρὸβλ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ, *Πρὸς Ρωμαίους*, 7. PG 5, 693b. ΒΕΠΕΣ 2 (1995), 305,23: «Ὁ ἐμός ἔρωσ ἐσταύρωται».

3. Μ. ΚΑΡΔΑΜΑΚΗ (πρεσβ.), *Οἱ πειρασμοὶ τῆς ἱστορίας καί ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας* (Ἀθήνα: Ἀρμός, 2001), 40.

4. Γ. ΠΑΤΡΩΝΟΥ, *Ἐκκλησία καὶ κόσμος*, 2η ἐκδ. (Ἀθήνα: Ἀποστολικὴ Διακονία, 2002), 128.

Ο πόνος που άφησε πίσω του το τσουνάμι βαραίνει το σταυρό στους ώμους των Ινδονήσιων Ορθόδοξων Ιερέων

Επιστολή του Σεβ. Μητρ. Χόνγκ Κόνγκ και Άπω Ανατολής κ. Νικήτα

Στό πλευρό τών λαών της Νοτιοανατολικής Ασίας

2.1.2005

Άδελφοί μου,

Τό νέο έτος βρήκε την Νοτιοανατολική Ασία νά μετρά τις πληγές της από τόν καταστρεπτικό σεισμό τών 8,9 Ρίχτερ στην ευρύτερη περιοχή της Σουμάτρας, Ινδονησία ἀλλά καί από τά φονικά κύματα πού ἀκολούθησαν. Οἱ ἀριθμοί τών νεκρῶν, τών ἀγνοουμένων καί τών τραυματισμένων αὐξάνονται μέρα τή μέρα δραματικά ἐνῶ οἱ ὑλικές ζημιές εἶναι ἀνυπολόγιστες.

Ἦδη ἀπό τήν πρώτη στιγμή σέ συνεργασία μέ τήν Ἑλληνική πρεσβεία στήν Ταϊλάνδη ὁ Ἀρχιμ. Κωνσταντῖνος Τσίλης βρέθηκε στά νοσοκομεία ὅπου μετέφεραν τοὺς τραυματισμένους ἀπό τίς πληγεῖσες περιοχές, προσφέροντάς τους ὑλική καί ἠθική συμπαράσταση. Τήν ἴδια στιγμή τό Γραφεῖο Φιλανθρωπίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χόνγκ Κόνγκ καί Ἄπω Ανατολῆς ἀρχισε κινητοποίηση ὥστε νά βοηθηθοῦν τόσο οἱ Ὀρθόδοξοι πιστοί μας ὅσο καί ὄλοι ὅσοι ἔχουν πραγματικά ἀνάγκη.

Τώρα, οἱ προσπάθειές μας ἐστιάζονται στήν περιοχή Ἄντζε πού βρίσκεται στό βόρειο μέρος τῆς Σουμάτρας, στήν Ινδονησία. Ὁ **πληθυσμός εἶναι 4.000.000 κάτοικοι** καί μέχρι τόν φονικό σεισμό ἦταν ἀδύνατη ἡ πρόσβαση σέ ξένους λόγῳ τοῦ ἐντονου φανατισμοῦ καί τοῦ ἐμφυλίου πολέμου πού βρίσκεται σέ ἐξέλιξη τά τελευταῖα χρόνια.

Ἀπό τήν σεισμική δόνηση καί ὅτι ἐπακολούθησε **ἔχασαν τήν ζωή τους 95.000 ἄτομα** ἀριθμός πού ποῦ-

λοῖ εικάζουν πῶς θά ἀνέβει στοὺς **120.000** ἀφοῦ ἡ ἀνεύρεση τῶν πτωμάτων εἶναι ιδιαίτερα δύσκολη. Ἐνα ἑκατομμύριο ἄτομα ἔχασαν τά σπίτια τους ἐνῶ περισσότεροι ἀπό **750.000 ἀναζητοῦν καθημερινά φαγητό** (Σ.Σ.: Οἱ ἀριθμοί αὐτοί μέχρι τή στιγμή τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ ἔχουν αὐξηθεῖ δραματικά). Ὁ μεγαλύτερος φόβος εἶναι οἱ ἐπιδημίες ἀφοῦ οἱ ἄταφοι σωροί πού βρίσκονται διάσπαρτοι στήν περιοχή εἶναι σέ κατάσταση προχωρημένης σήψης καί οἱ τοπικές θερμοκρασίες μέ τίς ὀσμές κάνουν τήν ἀτμόσφαιρα ἀσφυκτική καί ἐπικίνδυνη γιά ὄλους.

Ἦδη μέ τήν τοπική κυβέρνηση εἴμαστε σέ πρόγραμμα συνεργασίας ὥστε νά εἴμαστε σίγουροι πῶς ἡ ἀνθρωπιστική βοήθεια δέν θά παραμείνει στά τελωνεῖα ἢ σέ κατεστραμμένα ἀεροδρόμια τῆς Σουμάτρας ἢ τά χρήματα δέν θά «χαθοῦν» σέ κάποιες ὀργανώσεις ἢ σέ συλλόγους. Ἦδη «συντηροῦμε» 50 οἰκογένειες πού ἔχασαν τά πάντα καί εὐχόμαστε νά ἔχουμε τή δυνατότητα νά βοηθήσουμε ἀκόμα περισσότερους. Ἐξάλλου μέ τήν συνεργασία αὐτή ἀποδεικνύουμε στοὺς ντόπιους πῶς ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἐμπρακτὴ ἀγάπη πού ἔρχεται νά ἀγκαλιάσει ὄλους καί νά τοὺς συνδράμει στίς δύσκολες στιγμές τους.

Παρακαλοῦμε ὅπως τό ἀρμόδιο Γραφεῖο τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστο-

λικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μεριμνήσει καί, ἂν ὑπάρχει ἡ δυνατότητα, νά μᾶς ἀποστείλει σχετική βοήθεια.

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμά.

Καλή καί Εὐλογημένη Χρονιά,
Μέ ἀγάπη Χριστοῦ,

† Ὁ Χόνγκ Κόνγκ
καί Ἄπω Ανατολῆς Νικήτας

Ἡ Νιγηρία

Ἡ χώρα

Ἐδαφική ἔκταση: 923,850 τετρ. χιλμ.

Πληθυσμός: 137.300.000

Πρωτεύουσα: Ἀμπούζα

Νόμισμα: ἡ Νάϊρα (1 Δολ. ΗΠΑ = 133,50 Νάϊρες)

1 Νάϊρα = 100 κόμπο

Βρίσκεται στή Δυτική Ἀφρική. Συνορεύει μέ τό Νίγηρα, ἀνατολικά μέ τό Καμερούν καί τό Τσάντ, δυτικά μέ τό Μπενίν (παλιά Δαχομέν), νότια εἶναι ὁ κόλπος τῆς Γουϊνέας.

Εἶναι ἡ πολυπληθέστερη χώρα τῆς Ἀφρικής. Ἡ ἔδαφική ἔκτασή της εἶναι ἐπτά φορές ἡ Ἑλλάδα, δύομιση φορές ἡ ἐπανενωθεῖσα Γερμανία, περισσότερο ἀπό μιάμιση φορά ἡ Γαλλία καί λιγότερο ἀπό μιάμιση φορά ἡ Τουρκία.

Ἱστορία καί πολιτική.

Τόν 10ο αἰώνα μ.χ. ἰδρύονται τά κράτη τῶν Γιουρούμπα. Ἀπό τόν 11ο αἰώνα μ.Χ. ἀρχίζουν νά ἰδρύονται στά βόρεια τά κράτη τῶν Χάουσα, στά ἀνατολικά κυριαρχεῖ τό βασιλεῖο Κάνεμ - Μπόρνου καί στά νότια τό βασιλεῖο Μπένιν.

Στά τέλη τοῦ 15ου αἰώνα φθάνουν οἱ Πορτογάλοι! Τό 1553 ἀρχισε ἡ διείσδυση τῶν Ἑλλήνων στή χώρα. Τό 1811 ἐπικρατεῖ ἡ μουσουλμανική θρησκεία. Τό 1849 οἱ Ἑλλήνοι τοποθετοῦν ἕναν Πρόξενο στήν ἀκτὴ μέ σκοπό τόν ἔλεγχο τῶν ἀκτῶν. Τό 1861 τό Λάγκος γίνεται ἀγγλική ἀποικία καί στή συνέχεια ὀλοκληρη ἡ περιοχή. Ἡ ἀγγλική κυριαρχία ἐπεκτείνεται βαθμίδον σέ ὀλοκληρη τή χώρα καί τό 1914 ἡ Νιγηρία γίνεται ἀγγλική ἀποικία. Ἐπιβλήθηκαν τά ἀγγλικά ἐμπορικά συμφέροντα. Κοντά στίς ἀκτές τῆς Νιγηρίας τό εὐρωπαϊκό καί ἀμερικανικό δουλεμπόριο ἄσκησε καταλυτική ἐπίδραση. Τά τοπικά κράτη τῶν ἰθαγενῶν ἔπαιξαν ἐνεργό ρόλο στό δουλεμπόριο.

Τό ὄνομα τῆς χώρας δέν ἔχει καμία σχέση μέ τό ἀφρικανικό παρελθόν. Προτάθηκε ἀπό μία ἀγγλίδα δημοσιογράφου τῶν «TIMES» τό 1897 γιά τή χώρα αὐτή, ἡ ὁποία περιήρχετο ὑπό τήν ἀγγλική κυριαρχία.

Ἡ Νιγηρία ἔγινε ἀνεξάρτητο κράτος τήν 1-10-1960.

Ἡ σύνθεση τοῦ λαοῦ

Ἕνα πολύ σημαντικό πρόβλημα, πού ἀνέκαθεν ἀντιμετώπιζε ἡ διακυβέρνηση αὐτῆς τῆς χώρας, ἦταν καί εἶναι ἡ πολυμορφία τῶν φυλῶν πού συνθέτουν τό λαό της. Τρεῖς εἶναι οἱ πολυπληθέστερες φυλές: α) οἱ Γιουρούμπα στά δυτικά 21,3%, β) οἱ Χάουσα στό βορρά 21,3% καί γ) οἱ Ἴμπο στά ἀνατολικά 18%. Ἀκολουθοῦν περισσότερες ἀπό 250 ὀλιγάριθμες φυλές, οἱ ὁποῖες, κατά τή διάρκεια τῆς ἱστορίας τους, ἔχουν ἐπηρεασθεῖ σέ διαφορετικό βαθμό ἀπό τίς μεγάλες αὐτές φυλές.

Κάθε φυλὴ ὀμιλεῖ τή δική της γλῶσσα. Ἡ ἀγγλική εἶναι ἡ ἐπίσημη γλῶσσα τοῦ κράτους καί ἡ κοινὴ γλῶσσα ἐπικοινωνίας. Πάγια ἐπιδίωξη τῆς σύγχρονης Νιγηριανῆς πολιτικῆς ἦταν καί εἶναι ἡ διασφάλιση τῆς συνεργασίας, ἂν ὄχι τῆς ἁρμονίας μεταξύ τῶν διαφόρων φυλῶν τῆς χώρας. Ἡ ἀποδοχή ἀπό τίς διάφορες φυλές τῆς χώρας τῆς μεταξύ των συνεργασίας - κάτι πού οὔτε εὐκολο εἶναι, οὔτε ἡ συγκατάθεση τῶν φυλῶν στήν συνεργασία αὐτή πρέπει νά θεωρεῖται δεδομένη ἀνά πάσα στιγμή - εἶναι προϋπόθεση τῆς πολιτικῆς σταθερότητας, προϋποθέτει δέ τήν ἐξισορρόπηση τῶν μεταξύ των ἀντιθέσεων.

Ἀπό γεωγραφικῆς ἀπόψεως ἡ χώρα διαιρεῖται σέ τρεῖς περιοχές ἀπό τήν συμβολή τῶν δύο ποταμῶν, τοῦ Νίγηρα καί τοῦ Μπένουε, πού σχηματίζουν ἕνα τεράστιο Υ (ἴψιλον). Κάθε μία ἀπό αὐτές τίς τρεῖς περιοχές συμπίπτει μέ τήν χώρα μιᾶς τῶν τριῶν πολυαριθμότερων φυλῶν. Συγκεκριμένα, ἀνατολικά τοῦ Υ εἶναι οἱ Ἴμπο, βόρεια οἱ Χάουσα καί δυτικά οἱ Γιουρούμπα. Ἕνα κεντρικό ὀροπέδιο, τό ὁποῖο οἱ Ἑλλήνοι ὀνόμασαν «middle belt» (μέση ζώνη, προφανῶς ἐπειδὴ βρίσκεται στό κέντρο τῆς χώρας) ἴψους 1.200 - 2000 μέτρων, διαχωρίζει τίς κύριες πληθυσμιακές περιοχές πού ἀποτελεσματού ἀπό τό σύστημα τῶν ποταμῶν. Στό βορρά, κυρίως οἱ Χάουσα καί οἱ Φούλμπε εἶναι μουσουλμάνοι (50%). Στό νότο ὑπερτεροῦν οἱ Χριστιανοί (40%). Ἕνα 10% τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ἀνιμιστές.

Στό ἀνατολικό τμήμα αὐτοῦ τοῦ ὀροπέδιου εἶναι τά βουνά Μπάουσι, ὅπου ἔχουν ἀποσυρθεῖ πολλῆς

καί τά πετρέλαια

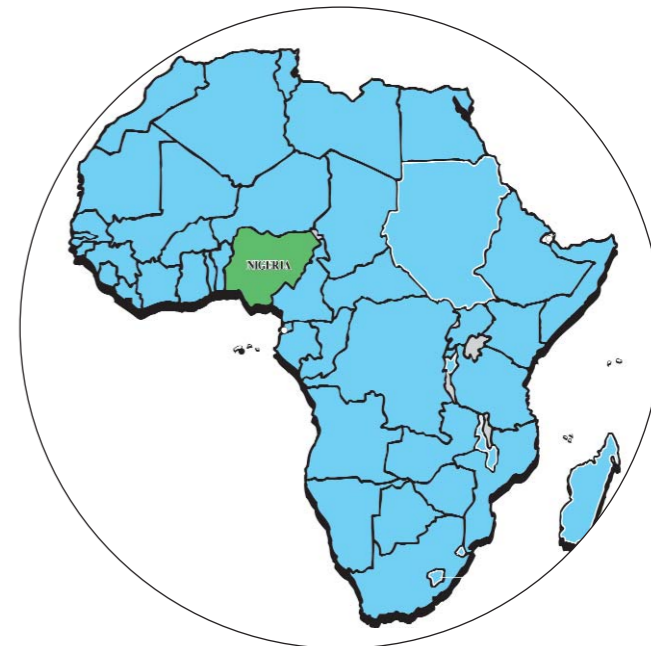
μικρές φυλές, οἱ ὁποῖες ἔτσι διατηροῦν τό δικό τους τρόπο ζωῆς.

Στό βορρά τά κράτη τῶν Χάουσα ἄνθισαν ἐπὶ μία χιλιετία. Ἕνας ἀπό τοὺς τέσσερις μεγάλους δρόμους τῶν καραβανίων μέσω τῆς Σαχάρας, ξεκινοῦσε ἀπό τήν Τυνησία καί τήν ἀκτὴ τῆς Μεσογείου καί ὀδηγοῦσε ἀπευθείας στή χώρα τῶν Χάουσα. Ἕτσι, προσανατολισμένες κυρίως πρὸς τόν ἀραβικό κόσμο οἱ ἐμπορικὲς πόλεις Σοκότο, Κασίνα καί Κάνο ἀνέπτυξαν ἕνα πλούσιο καί ἐνιαῖο πολιτισμό. Ἡ πολιτικὴ ἐνοποίηση ἐπεβλήθη ἀργότερα μέ τή μορφή τοῦ Τζιχάντ, δηλαδή τοῦ Ἱεροῦ Πολέμου τῶν Μουσουλμάνων κατὰ τῶν ἀπίστων, τόν ὁποῖο διεξήγαγαν οἱ Φουλάνοι, προερχόμενοι ἀπό τά Δυτικά.

Στίς ἀρχές τοῦ 19ου αἰώνα νομάδες Φουλάνοι κατέκτησαν σχεδόν ὀλοκληρη τή βόρεια σαβάνα, δηλαδή τήν ἄδενδρη πεδιάδα, ἰδρύοντας ὑποτελεῖ κράτη. Οἱ Φουλάνοι, οἱ ὁποῖοι ἐγκαταστάθηκαν μόνιμα σέ συγκεκριμένη περιοχή, δηλαδή ἀπέκτησαν μόνιμο τόπο κατοικίας, ἦσαν πιά εὐσεβεῖς μουσουλμάνοι ἀπό τοὺς νομάδες τῆς φυλῆς τους, ἔσμιξαν μέ τοὺς Χάουσα καί ἀνέπτυξαν μία ἰσχυρὴ ἐνωμένη αὐτοκρατορία στό βορρά. Ὁ Ἱερός Πόλεμος (Τζιχάντ) συνέχισε πρὸς νότον, πρὸς τό κεντρικό ὀροπέδιο, ἀγγίζοντας καί τοὺς Γιουρούμπα στά δυτικά καί ἀναγκάζοντας τίς μικρές καί ἀδύνατες φυλές νά καταφύγουν στά βουνά, ὅταν ἡ γῆ τους κατελαμβάνετο.

Οἱ κάτοικοι τοῦ νότου, πού ἀνέπτυξαν σπουδαιότερους πολιτισμούς μέ ἐπίκεντρο τό Ὀγιο καί τό Μπενίν, ἦσαν περισσότερο προσανατολισμένοι πρὸς τήν ἀκτὴ. Πορτογάλοι καί Ἰσπανοὶ ἔμποροι ἀνέπτυξαν μεγάλο ἐμπόριο ἐλεφαντόδοντος, μπαχαρικών καί σκλάβων. Ἡ διάδοση τοῦ ἐμπορίου μεταξύ τῶν φυλῶν προκάλεσε τόν ἀνταγωνισμό μεταξύ τους, ὁ ὁποῖος ὄξυνε τίς διαφορές τους.

Οἱ ἱεραπόστολοι ἔδρασαν κυρίως στό νότο, ὅπου πλησιοψηφοῦν οἱ Χριστιανοί. Μαζί μέ τήν χριστιανικὴ θρησκεία διέδωσαν καί τήν εὐρωπαϊκὴ παιδεία στοὺς λαούς τοῦ νότου, πού ἦταν ἐπιδεκτικοὶ μαθήσεως. Τοὺς ἐδίδαξαν τήν ἀγγλικὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία ἐπέπρωτο νά γίνει ἡ γλῶσσα τοῦ Νιγηριανοῦ κρά-

τους. Ἕτσι, οἱ λαοὶ τοῦ νότου καί εἰδικώτερα οἱ Ἴμπο ἀπέκτησαν μορφωτικό, ἐκπαιδευτικό καί πολιτιστικό πλεονέκτημα ἐναντι τῶν βορείων Μουσουλμάνων.

Ἡ ἀγγλικὴ ἀποικιακὴ διοίκηση βασίστηκε στήν διοικητικὴ διαίρεση τῆς χώρας σέ τρεῖς μείζονες περιοχές, ὅπως αὐτές ὀριοθετοῦνται ἀπό τή συμβολὴ τῶν δύο ποταμῶν τοῦ Νίγηρα καί τοῦ Μπένουε. Ἡ ἀγγλικὴ ἀποικιακὴ διοίκηση, δέν συνέβαλε στήν πολιτικὴ ἐνοποίηση τῆς χώρας, διότι ἡ μεγάλη αὐτὴ ἀφρικανικὴ χώρα διοικεῖτο «ἐμμέσως» μέσω τῶν φυλάρχων, πλὴν τοῦ Λάγκος πού διοικεῖτο ἀπευθείας ἀπό τήν ἀγγλικὴ διοίκηση ὡς ἀποικία.

Κατὰ τήν μεταβατικὴ περίοδο πρὸς τήν ἀνεξαρτησία, οἱ μικρομεσαῖες φυλές θεώρησαν ὅτι ἦταν ἡ πιά κατάλληλη στιγμή νά ζητήσουν αὐτονομία καί καθεστῶς αὐτοδιοίκησης στό πλαίσιο τοῦ ὑπὸ διαμόρφωση ἀνεξάρτητου κράτους. Ἕλληστε μετά τόν Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ἡ ἀγγλικὴ ἀποικιακὴ διοίκηση ἐπέτρεψε τήν ἴδρυση πολιτικῶν κομμάτων μέ βάση τίς φυλές.

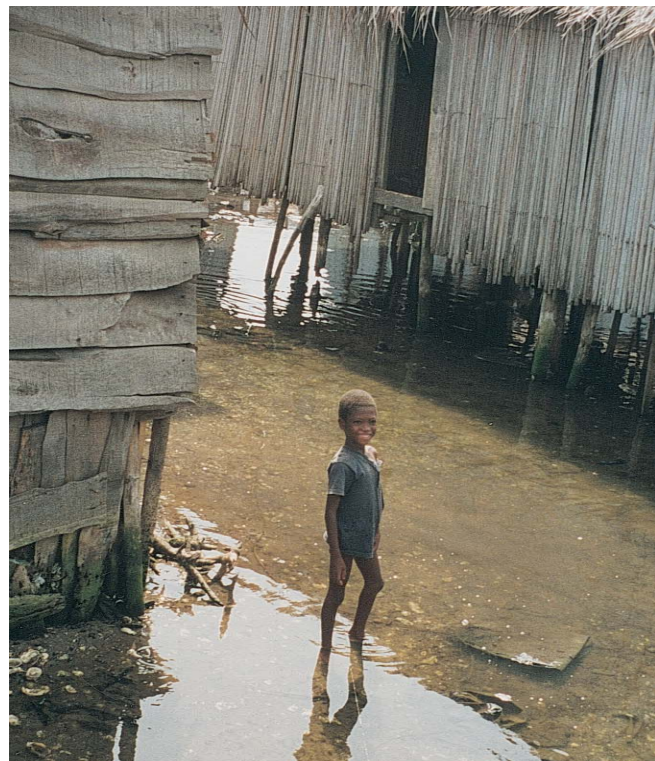
Ἕταν πρόδηλο ὅτι τό ὑπὸ διαμόρφωση ἀνεξάρτητο κράτος δέν μπορούσε νά εἶναι «ἐνιαῖο», ἀλλὰ

Ἡ Νιγηρία καὶ τὰ πετρέλαια

θά ἔπρεπε νά ἔχει μιά μορφή ὁμοσπονδιακοῦ κράτους.

Ἡ πρώτη κυβέρνηση τοῦ ανεξάρτητου Νιγηριανοῦ κράτους ἦταν κυβέρνηση συνασπισμοῦ μεταξύ τοῦ Κόμματος τοῦ «Κογκρέσου τοῦ Λαοῦ τοῦ Βορρά» (Northern People's Congress) καί τοῦ Κόμματος τῶν Ἴμπο. Τό κόμμα τῶν Γιουρούμπα δέν συμμετείχε. Διατηρήθηκε ἡ διοικητική διαίρεση τῆς χώρας σέ τρεῖς μείζονες περιοχές.

Στίς 15-1-1966 μιά στρατιωτική ὁμάδα μέ ἀρχηγούς Ἴμπο κατέλαβε τήν ἐξουσία μέ πραξικόπημα μέ σκοπό νά ἐπιβάλλει συγκεντρωτικό σύστημα διακυβέρνησης ἀπό τό Λάγκος. Προσέκρουσε ὅμως στήν ἀντίδραση τοῦ βορρά. Λίγους μήνες ἀργότερα (1966) ἡ κυβέρνηση αὐτή ἀνετράπη μέ ἄλλο πραξικόπημα, τό ὁποῖο ἔφερε στήν ἐξουσία τόν συνταγματάρχη Γκοβόν, Χριστιανό τῆς φυλῆς τῶν Ἄνγκα ἀπό τόν Μουσουλμανικό βορρά. Ὁ συνταγματάρχης Γκοβόν, δημοφιλῆς στίς μικρές φυλές, ἐπανεφερε τό ὁμοσπονδιακό σύστημα. Τό 1967 θεσμοθέτησε τή

δημιουργία 12 ὁμόσπονδων κρατῶν ἀντικαθιστώντας τό παλιό σύστημα τῶν τριῶν περιφερειῶν. Στά ἀνατολικά ἡ χώρα τῶν Ἴμπο διαιρέθηκε σέ τρία ὁμόσπονδα κράτη, γεγονός πού δυσaráστησε τοὺς Ἴμπο, οἱ ὁποῖοι θεώρησαν ὅτι ἔτσι ὑπονομεύεται ἡ δύναμή τους.

Στίς 30-5-1967 οἱ Ἴμπο ἀποσχίσθηκαν ἀπό τό ὁμοσπονδιακό κράτος μέ ὀλοκλήρη τήν ἀνατολική περιοχή, τήν ὁποία ἀνακήρυξαν ανεξάρτητο κράτος μέ τό ὄνομα «Μπιάφρα». Ἐτσι ἄρχισε ἕνας ἀπό τοὺς πιό αἱματηροὺς ἐμφυλίου πολέμους πού ἔζησε ἡ Ἀφρική στή νεότερη ἱστορία της μέ περισσότερους ἀπό ἕνα ἑκατομμύριο νεκροὺς. Μιά σημαντική αἰτία αὐτῆς τῆς αἱματηρῆς σύγκρουσης ἦταν καί τὰ πετρέλαια τῆς ἀνατολικῆς περιοχῆς. Στήν ἀπόσχιση αὐτή ἐναντιώθηκαν οἱ μικρότερες φυλές τῆς ἀποσχισθείσας ἀνατολικῆς περιοχῆς καί συγκεκριμένα οἱ Ἰμπίμπιο, οἱ Ἐφικ, οἱ Ἀνάγκ, οἱ Ἐκόϊ, οἱ Ἴτζάου καί οἱ Ἴγιο. Στίς 15-1-1970 ὁ πόλεμος ἔληξε μέ τή συνθηκολόγηση τῆς Μπιάφρα. Ὅμως ἡ ἀνασυγκρότηση τοῦ κράτους τῆς Νιγηρίας προϋπέθετε τήν ἐνσωμάτωση τῶν Ἴμπο στόν κρατικό μηχανισμό. Οἱ στρατιωτικές κυβερνήσεις διαδέχθηκαν ἡ μία τήν ἄλλη. Τό 1979 ὁ Ὀμπασάνγιο ἐπανεφερε τή δημοκρατία στή χώρα. Ἀλλά τό Δεκέμβριο τοῦ 1983 ἡ ἐκλεγμένη κυβέρνηση τοῦ Σέχου Σαγκάρι ἀνατράπηκε μέ τό πραξικόπημα τοῦ Μοχάμεντ Μπουχάρι. Ἀπό τίς 29 Μαΐου 1999 ὁ Πρόεδρος τῆς Νιγηρίας εἶναι πάλι ὁ Ὀμπασάνγιο, ὁ ὁποῖος ἐπανεφερε τή δημοκρατία στή χώρα.

Ὁργάνωση σύγχρονου κράτους

Ἡ σημερινή μορφή τοῦ Νιγηριανοῦ κράτους εἶναι ὁμοσπονδιακή. Τά ὁμόσπονδα κράτη εἶναι 21 καί ἔχουν ανεξάρτητα κοινοβούλια. Ὁ πρόεδρος ἐκλέγεται ἀπευθείας ἀπό τό λαό, ὀρίζει τοὺς ὑπουργούς καί ἔχει μεγάλες ἐξουσίες. (Προεδρικό σύστημα).

Τό κοινοβούλιο ἀποτελεῖται ἀπό δύο σώματα: α) τή γερουσία μέ 95 μέλη καί β) τή βουλή τῶν ἀντιπροσώπων μέ 450 μέλη.

Στήν ἐξωτερική πολιτική ἡ Νιγηρία ἀποδίδει σπουδαιότητα στή Μαύρη Ἀφρική.

Κύριο πρόβλημα ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἡ συμφι-

λίωση τῶν διαφορετικῶν καί ἐνίοτε συγκρουομένων συμφερόντων τῶν φυλῶν καθώς καί ἡ ἀμβλυσση τοῦ φόβου πού παραδοσιακά τρέφουν οἱ φυλές ἡ μία γιά τήν ἄλλη. Σημειωτέον ὅτι γιά νά ἐπιτραπῆ ἡ λειτουργία πολιτικοῦ κόμματος πρέπει στό προεδρεῖο του νά ἐκπροσωποῦνται τά 2/3 τῶν ὁμόσπονδων κρατῶν, κάτι πού προϋποθέτει εὐρεία ἐκπροσώπηση φυλῶν, ἀφοῦ στό προεδρεῖο κάθε κόμματος πρέπει ἀπαραιτήτως νά ἐκπροσωποῦνται 14 ὁμόσπονδα κράτη.

Οἰκονομία καί πετρέλαιο

Ἡ οἰκονομία τῆς Νιγηρίας εἶναι μικτή. Ἡ ἰδιωτική πρωτοβουλία ἐπιτρέπεται, ἐνεργεῖ ὅμως καί τό κράτος ὡς ἐπιχειρηματίας.

Ἡ νιγηριανή οἰκονομία εἶναι, κατά βάση, ἀγροτική. Ὅμως ἡ ἀνακάλυψη καί ἡ ἐξόρυξη τοῦ πετρελαίου μεταβάλλει τό χαρακτήρα τῆς νιγηριανῆς οἰκονομίας. Τό πετρέλαιο εὐνόησε τήν ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς τοῦ δέλτα τοῦ ποταμοῦ Νίγηρα, ἡ ὁποία προηγουμένως ἦταν γεμάτη ἔλη καί δάση.

Εἶναι ἡ 7η πετρελαιοπαραγωγός χώρα στόν κόσμο, μέλος τοῦ ΟΡΕC².

Ἡ νιγηριανή οἰκονομία ἐξαρτᾶται σχεδόν ἀποκλειστικά ἀπό τήν ἐξόρυξη καί πώληση τοῦ πετρελαίου. Τά ἔσοδα ἀπό τήν πώληση τοῦ πετρελαίου ἀντιστοιχοῦν στό:

90-95% τῶν ἐσόδων ἀπό τίς ἐξαγωγές ἄνω τοῦ 90% τοῦ εἰσαγομένου συναλλαγματός. περίπου 80% τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Ἡ κατανομή τῶν ἐσόδων ἀπό τήν πώληση τοῦ πετρελαίου μεταξύ τῶν ὁμόσπονδων κρατῶν ἀπό τήν ὁμοσπονδιακή κυβέρνηση ἀποτελεῖ σημεῖο τριβῆς μεταξύ τῶν φυλῶν.

Κατά μέσον ὄρο ἡ παραγωγή ἀργοῦ πετρελαίου ἦταν 2,1 ἑκατομ. βαρέλια ἡμερησίως κατά τό ἔτος 2003. Τόν Ἰούνιο 2004, ὁ ΟΡΕC αὐξήσε τό ποσοστό παραγωγῆς ἀργοῦ πετρελαίου τῆς Νιγηρίας σέ 2,14 ἑκατομ. βαρέλια ἡμερησίως ἀπό 1η Αὐγούστου 2004 προκειμένου νά ἀντιμετωπισθεῖ ἡ κρίση, πού προκλήθηκε ἀπό τήν πρωτοφανή αὐξηση τῆς τιμῆς τοῦ ἀργοῦ πετρελαίου.

Πράξεις δολιοφθορᾶς καί καταστροφῆς τῶν

πετρελαιοαγωγῶν, ἀπότοκες τῶν φυλετικῶν ταραχῶν, ἀποδιοργανώνουν τήν τακτική ροή πετρελαίου ἀπό τή Νιγηρία. Τό γεγονός αὐτό σέ συνδυασμό μέ τίς ἐπιθέσεις στίς ἐγκαταστάσεις πετρελαίου τοῦ Ἰράκ, πού παρακωλύουν σοβαρά τόν ἐφοδιασμό μέ ἀργό πετρέλαιο τῆς παγκόσμιας ἀγορᾶς, συντελεῖ στήν ἀποσταθεροποίηση αὐτῆς.

Ἡ ἐκβιομηχάνιση τῆς χώρας ἔχει ἤδη ἀρχίσει. Οἱ βιομηχανικές μονάδες εἶναι διασκορπισμένες στό νότο, μέ κέντρο τό Λάγκος. Στό βορρά μόνο ἡ Καντούνα καί τό Κάνο συγκεντρώνουν βιομηχανίες.

Ἡ Νιγηρία ἐξάγει ἀργό πετρέλαιο, φυσικό ἀέριο, κακάο, καουτσούκ, ἄριστη ξυλεία, φιστίκια.

Εἰσάγει προϊόντα πετρελαίου, μηχανές, τρόφιμα, βιομηχανικά προϊόντα.

Ἡ γεωργία, ἡ κτηνοτροφία καί ἡ ἀλιεία εἶναι ἀνεπτυγμένες, ἔχουν ὅμως περιορισμένη οἰκονομική σπουδαιότητα.

Βύρων Ματαράγκας

1. Οἱ Πορτογάλοι εἶναι οἱ πρῶτοι, οἱ ὁποῖοι ἐξερεύνησαν τήν Ἀφρική καί ἴδρυσαν ἐκεῖ τίς πρῶτες ἀποικίες. Ὁ Πορτογάλος θαλασσοπόρος Βαρθολομαῖος Ντίαζ ἔφθασε τό 1486, ἕως τό ἀκρωτήρι τῆς Καλῆς Ἐλπίδος. Ἀργότερα, τό 1498, ἕνας ἄλλος Πορτογάλος θαλασσοπόρος ὁ Βάσκο ντε Γκάμα ξεκίνησε ἀπό τό ἀκρωτήρι τῆς Καλῆς Ἐλπίδος καί ταξιδεύοντας ἕνα χρόνο, ἔφθασε στήν Καλιχούτα (Ἰνδία). Ἐπιστρέφοντας στήν Εὐρώπη παρέδωσε τό πρῶτο σχεδιάγραμμα τῆς Ἀφρικῆς. Ἀκολούθησαν κατά σειρά οἱ Ὀλλανδοί, οἱ Γάλλοι καί οἱ Ἄγγλοι.

2. Ἀρχικά τῶν ἀγγλικῶν λέξεων Organization of the Petroleum Exporting Countries (Ὁργανισμός τῶν Πετρελαιοεξαγωγῶν Χωρῶν) ἰδρύθηκε τό 1960. Ἐδρεύει στή Βιέννη (Αὐστρία). Σκοπός του εἶναι ὁ συντονισμός τῆς διάθεσης τοῦ πετρελαίου καί ὁ καθορισμός ἐνιαίας τιμῆς του στή διεθνή ἀγορά. Μέλη του εἶναι ἀναπτυσσόμενες πετρελαιοπαραγωγές χώρες. Ἀπό τήν Ἀμερική εἶναι μόνο ἡ Βενεζουέλα, ἀπό τήν Ἀφρική ἡ Ἀλγερία, ἡ Λιβύη, ἡ Νιγηρία, ἀπό τήν Ἀσία τό Ἰράκ, τό Ἰράν, τό Κουβέιτ, ἡ Σαουδική Ἀραβία, τά Ἡνωμένα Ἀραβικά Ἐμιράτα, τό Κατάρ καί ἡ Ἰνδονησία (11 κράτη μέλη).

Γενικός Γραμματέας εἶναι ὁ Δρ. Πουρνόμο Γιουσκιαντόρο, Ὑπουργός Ἐνέργειας καί Ὁρυκτῶν Πόρων τῆς Ἰνδονησίας, ὁ ὁποῖος καί προεδρεύει τῆς Διασκέψεως. Ὁ προκάτοχός του ἦταν ὁ Νιγηριανός Δρ. Ριθουάνου Λούκμαν.

Οι Ούννοι καί τό Εὐαγγέλιο

Μικρογραφία ἀπό τό χειρόγραφο τοῦ «Χρονικοῦ»
τοῦ Κ. Μανασσή, πού παριστάνει τό βάπτισμα τοῦ βασιλιᾶ
τῶν Βουλγάρων Βόριδος.

Ἀριστερά εἰκονίζονται ὁ αὐτοκράτορας Μιχαήλ Γ΄
καί ἡ μητέρα του Θεοδώρα· μέσα στήν κολιμβήθρα ὁ Βόρις
καί δεξιά ὁ πατριάρχης Φώτιος, πού τελεῖ τό μυστήριο.

Εἶναι γνωστοί ἀπό τήν Ἱστορία οἱ Ούννοι, ὁ φοβερὸς μογγολικός λαός, πού, ξεκινώντας ἀπό τίς στέπες τοῦ Τουράν τῆς κεντρικῆς Ἀσίας, πέρασαν στήν Εὐρώπη κατά τήν περίοδο τῆς Μεγάλῃς Μεταναστεύσεως τῶν Λαῶν (4ος - 7ος αἰ. μ.Χ.), ταλαιπώρησαν μέ τίς ἐπιδρομές καί τίς διώξεις τους τόσο τό Ἀνατολικό ὅσο καί τό Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος (στό πρῶτο μισό τοῦ 5ου αἰ.) καί δημιούργησαν μιάν ἐφήμερη αὐτοκρατορία μέ κέντρο τήν Παννονία (σημερ. Οὐγγαρία). Μετά τό θάνατο τοῦ πιό δυναμικοῦ ἀρχηγοῦ τους, τοῦ διαβόητου Ἀττίλα (434-453), στά χρόνια τοῦ ὁποίου τό κράτος τους ἔφτασε στή μεγαλύτερη ἀκμή του, οἱ Ούννοι σκορπίστηκαν σέ μικρές ὁμάδες, ἐπικεφαλῆς τῶν ὁποίων τέθηκαν οἱ γιοί τοῦ Ἀττίλα. Οἱ περισσότερες ἀπό τίς ὁμάδες αὐτές ἐγκαταστάθηκαν μέσα στό βυζαντινὸ κράτος, μέ τήν ἄδεια τοῦ αὐτοκράτορα, καί τά μέλη τους ἐντάχθηκαν ὡς μισθοφόροι στό βυζαντινὸ στρατό. Λίγες μόνο οὐννικές φυλές παρέμειναν στά βόρεια τοῦ Δούναβη καί, ὡς τίς ἀρχές τοῦ 6ου αἰ., παρενοχλοῦσαν τήν αὐτοκρατορία. Μία ἀπό τίς φυλές αὐτές ἦταν καί οἱ Σάβειροι.

Οἱ Σάβειροι τόν 5ο αἰ. κατοικοῦσαν μεταξύ Κουμπάν καί Καυκάσου. Ὑπό τήν πίεση ἄλλων βαρβάρων φύλων, μετακινήθηκαν στόν Ἀνατολικό Καύκασο καί στά παράλια τῆς Κασπίας. Τό 516, σέ φοβερή ἐπίδρομή τους ἐναντίον τῶν βυζαντινῶν χωρῶν, ἠεληάτησαν τήν Ἀρμενία, τήν Καππαδοκία καί τόν Πόντο.

Στά χρόνια τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουστίνου Α΄ (518-527), σύμφωνα μέ ἀρχαία μαρτυρία, ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀλβανίας (τοῦ Πόντου) Θεόκτιστος πῆγε στή χώρα τῶν Σαβείρων Οὐννων καί κήρυξε ἐκεῖ τό Εὐαγγέλιο. Πολλοί τότε βαπτίστηκαν, ὁ Θεόκτιστος μάλιστα μετέφρασε τήν Ἁγία Γραφή στήν οὐννική γλῶσσα.

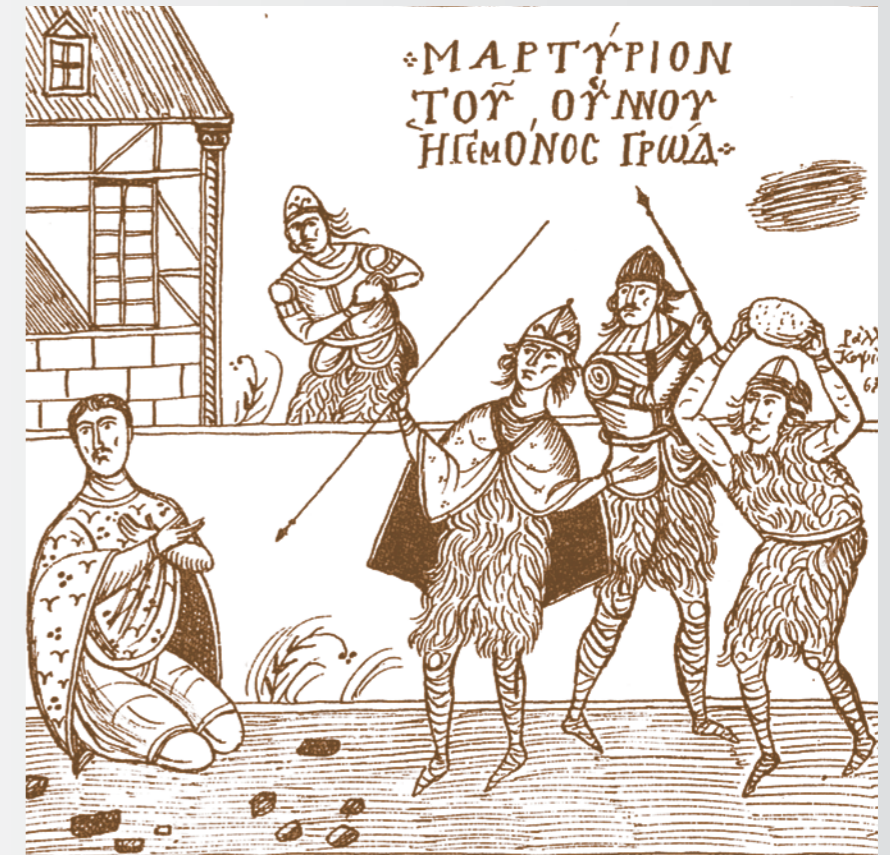
Πάντα τά ἔδην

Μόλις ὁ αὐτοκράτορας πληροφορήθηκε τό γεγονός, ἔδειξε μεγάλο ἐνδιαφέρον γιά τόν ἐκχριστιανισμό τῶν βαρβάρων ἐκείνων. Στό κλιμάκιο τῶν ἱεραποστόλων, πού ἐργάζονταν γιά τό σκοπό αὐτό, ἔστειλε φορτία ὀλόκληρα κρασί, λάδι, ἀλεύρι καί ὑφάσματα.

Τό ἔργο τοῦ Θεόκτιστου συνέχισε ἓνας Ἀρμένιος ἐπίσκοπος, τοῦ ὁποίου τό ὄνομα δέν διασώθηκε. Ἦταν ὁμως, καθὼς φαίνεται, ἄνθρωπος ἰκανός, σοφός καί ἐνάρετος. Ἔχτισε ναό καί ἔδωσε πολῦτιμες συμβουλές στοὺς Οὐννους γιά τή ζωή τους, προτρέποντας καί διδάσκοντάς τους νά καλλιεργοῦν τή γῆ. (Ὅπως εἶναι γνωστό, οἱ Οὐννοι ζοῦσαν ἀπό τίς ἀρπαγές καί ἠεληασίες, γιατί ἀπεχθάνονταν τή γεωργία). Καθὼς σημειώνει ὁ ἱστορικός τῆς ἐποχῆς Ζαχαρίας ὁ Σχολιαστικός (περ. 468-553), «οἱ ἄρχοντες τῶν εἰδωλοθητρῶν σαγηνεύτηκαν τόσο ἀπό τοὺς νεωτερισμοὺς αὐτοῦς, ὥστε χαίρονταν νά συναναστρέφονται τέτοιον ἄνδρα, πού τόν τιμοῦσαν καί τόν καλοῦσαν νά ἐπισκεφθεῖ τίς χώρες τους καί νά διδάξει τοὺς ὑπηκόους τους».

Ἀργότερα, στά χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ (527-565), νέα πρόοδος σημειώθηκε στόν ἐκχριστιανισμό τῶν Οὐννων. Συγκεκριμένα, ὁ βασιλιάς μιᾶς οὐννικῆς φυλῆς πού κατοικοῦσε στή Μαιώτιδα, ὁ Γρόδ ἢ Γορδᾶς, ἐπηρεασμένος ἀπό τό ἦθος καί τόν πολιτισμό τῶν χριστιανῶν τῆς Κριμαίας, ἀποφάσισε νά ἀσπασθεῖ τῆ χριστιανική πίστη. Ἦρθε λοιπόν στήν Κωνσταντινούπολη, ὅπου ἔγινε φιλόφρονα δεκτός ἀπό τόν Ἰουστινιανό, κατηχήθηκε καί βαπτίστηκε. Στή συνέχεια ὁ αὐτοκράτορας, «πολλὰ αὐτῷ παρεσχικώς δῶρα, ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν φυλάττειν τὰ Ρωμαϊκὰ καί τὴν Βόσπορον πόλιν» (χρονογράφος Θεοφάνης). Τό παράδειγμα τοῦ Γρόδ ἀκολούθησαν καί ἀρκετοὶ ὑπήκοοί του, πού κατέστρεψαν τά παλαιὰ ἀργυρὰ καί ἠλέκτρινα ἀγάλματα τῶν θεῶν τους.

Πάντα τά ἔδην

Ἡ θαυμαστή ὁμως αὐτή μεταστροφή τοῦ Οὐννου ἡγεμόνα θά ἔχει τραγική συνέχεια: Οἱ εἰδωλοθάτρες ἱερεῖς, συμπράττοντας μέ τόν ἀδελφὸ του Μουαγέρη, ξεσήκωσαν ἐπανάσταση ἐναντίον του. Ὁ Γρόδ ἐπισφράγισε τή ζωή του μέ τό μαρτύριο. Μετά τή θανάτωση τοῦ βασιλιᾶ, τήν ἐξουσία πῆρε ὁ ἀδελφός του.

Μόλις πληροφορήθηκε τά θλιβερά γεγονότα ὁ Ἰουστινιανός, «ἀπέστειλε τόν ἀπό ὑπάτων Ἰωάννην», ὅπως σημειώνει ὁ Θεοφάνης, «καί ἐστράτευσεν κατ' αὐτῶν (τῶν Οὐννων), ἅμα καί Γωδίλλαν διά γῆς ἀπό Ὀδυσσοπόλεως καί Βαδούριον στρατηγόν. Καί ἀκούσαντες οἱ Οὐννοι ἔφυγον ἀφανεῖς γενόμενοι».

Ἔτσι σύντομα, δυστυχῶς, ἔκλεισε τό ἔργο τοῦ φωτισμοῦ τῶν Οὐννων, οἱ ὁποῖοι πάντως σιγά - σιγά ἐξαφανίστηκαν ἢ ἀφομοιώθηκαν μέ ἄλλους λαούς.

Μ.Σ.Π

ΣΤΟΝ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟ ΓΕΡΟΝΤΙΟ

Ἐπιστολή 54 (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου)

Ἦδη ἔγραψα πρὸς τὴν εὐλάβειά σου, νομίζοντας ὅτι βρίσκεσαι στὴ Φοινίκη, καὶ τώρα σοῦ γράφω πάλι τὰ ἴδια, αὐτὰ πού σοῦ εἶχα γράψει καὶ προηγουμένως, ὅτι δηλαδή ιδιαίτερα τώρα, πρέπει νά κάνετε τὰ πάντα καὶ νά πιεσθεῖτε, ὥστε νά μὴν ἀφήσετε ἔρημη τὴν εὐφορη γῆ πού καλλιιεργήσατε, οὔτε νά ἐπιτρέψετε νά καταστραφοῦν κάποια ἀπό αὐτὰ πού ἔχετε κατορθώσει. Γιατί καὶ οἱ βοσκοί, ὅταν δοῦν νά ἀπειλεῖται τό κοπάδι τους ἀπό παντοῦ, τότε ἀγρυπνοῦν περισσότερο καὶ ἐντείνουν τὴν προσοχή τους καὶ χρησιμοποιοῦν σφενδόνη καὶ μεταχειρίζονται κάθε εἶδους τέχνασμα, γιὰ νά ἀπομακρύνουν ὅλους τοὺς κινδύνους ἀπό τό κοπάδι. Ἐάν ὁ Ἰακώβ, πού τοῦ εἶχαν ἐμπιστευθεῖ ἄλογα πρόβατα, πέρασε δεκατέσσερα χρόνια δουλεύοντας καὶ ἀγρυπνώντας μέσα στὴ συνεχὴ ταλαιπωρία, στὴ ζέστη καὶ στό κρύο, καὶ ἔκανε τίς πιό ἐξευτελιστικές δουλειές, σκέψου πόσα πρέπει νά κάνουν καὶ νά ὑποφέρουν ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους ἔχουν ἐμπιστευθεῖ λογικά πρόβατα, ὥστε νά μὴ χαθεῖ κανένα ἀπό αὐτά.

Παρακαλῶ, λοιπόν, τὴν εὐλάβειά σου, ὅσο πιό δριμύς εἶναι ὁ χειμῶνας καὶ ὅσα πολλὰ, ἔντονα καὶ ἀνυπερβλήτα τὰ ἐμπόδια καὶ ὅσοι καὶ ἂν εἶναι ἐκεῖνοι πού ἐπιβουλεύονται τό ποῖμνιο, τόσο περισσότερο καὶ ὁ ἴδιος πρέπει νά ἐξεγερθεῖς καὶ ἄλλους νά παρακαλέσεις νά σοῦ συμπαρασταθοῦν στό καλὸ αὐτὸ ἔργο, καὶ νά βιασεῖτε νά βρεθεῖτε ἐκεῖ. Σίγουρα, γιὰ τὴν ἀποδημία αὐτὴ δὲν θά ἴλαβεις μικρὸ μισθό. Καὶ ἂν καὶ μόνο γιὰ τὴν μετακίνησή σου πρὸς τὰ ἐκεῖ θά ἀμειφθεῖς, πολὺ περισσότερο θά γίνεῖ τό ἴδιο καὶ ἂν προχωρήσεις στά ἔργα καὶ ἂν ἐπιδείξεις μεγάλη ἐπιμέλεια. Ἐξάλλου ἀπό τό νά κάθουαι στό σπίτι, πολὺ καλύτερο καὶ ὠφελιμότερο εἶναι νά κάνεις τέτοιες ἀποδημίες. Γιατί καὶ ἐκεῖ, μπορεῖς νά ἔχεις αὐτὰ πού ἔχεις τώρα, δηλαδή τὴ νηστεία, τίς ἀγρυπνίες καὶ τὴν ἄλλη εὐσεβῆ ζωὴ. Ἐνῶ καθήμενος στό σπίτι, δὲν

ὑπάρχει τρόπος νά κερδίσεις, αὐτὰ πού μπορεῖς νά καρπωθεῖς παραμένοντας ἐκεῖ. Ἐννοῶ τὴ σωτηρία τῶν ψυχῶν, τό μισθὸ ἀπό τοὺς κινδύνους, τὴν ἀνταμοιβὴν γιὰ τὴν τόση προθυμία. Γιατί πράγματι ὑπάρχει ἀμοιβὴ καὶ γιὰ τὴν προθυμία.

Φέρνοντας στό νοῦ σου πόσα στεφάνια θά ἐξασφαλίσαι ἀπό τώρα γιὰ τὸν ἑαυτὸ σου, μὴν ἀμελήσεις, μὴν ἀναβάλῃς, ἀλλὰ μὲν καλυτερεύσει ἡ ὑγεία σου παρακαλῶ ἀμέσως νά σηκωθεῖς καὶ νά φύγεις, χωρὶς νά φροντίζεις καθόλου γιὰ τὰ ἀναγκαῖα. Γιατί τὰ εἶπα ὅλα στό κύριό μου, τὸν ἐντιμότερο καὶ εὐλαβέστατο πρεσβύτερο Κωνσταντίο. Ἐάν λοιπόν χρειαστοῦν χρήματα γιὰ οἰκοδομές, εἴτε γιὰ τίς ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν, θά σᾶς τὰ χορηγήσει ὅλα μὲ πολλὴ ἀφθονία καὶ πολλὴ περισσότερη μάλιστα, ἀπό κάθε ἄλλη φορά.

Ἐχοντας, λοιπόν, κατὰ νοῦν καὶ τὴν εὐκολία πού θά βρεῖς ἀπό κεῖ καὶ προπαντὸς τό εὐάρεστο στό Θεὸ ἔργο πού ἔχεις νά κάνεις, ἀπόβαλε κάθε ἐνδοιασμό καὶ δέξου τὴν παράκληση νά δραστηριοποιηθεῖς γρήγορα. Γράψε μου ἀμέσως μὲν τὸ κάνεις, ὥστε νά πάρω ἀπό αὐτὸ πολὺ κουράγιο, ἂν καὶ βρίσκομαι σὲ τρομερὴ ἔρημιά. Γιατί, ἂν μάθαινα ὅτι ἔχεις ξεκινήσει μὲ τὴν ἀπόφαση ἐκείνη, δηλαδή προετοιμασμένος νά ἐργαστεῖς ὅσο μπορεῖς καὶ νά ταλαιπωρηθεῖς γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ψυχῶν αὐτῶν πού βρίσκονται ἐκεῖ, θά νόμιζα ἀπ' τὴ μεγάλη μου χαρὰ ὅτι δέ διαμένω σὲ ἔρημιά. Ἐπιθυμῶ βέβαια καὶ ἐγὼ νά ἔρθεις γιὰ νά σέ δῶ, ἀλλ' ἐπειδὴ, ὅπως εἶπα στὴν ἀρχή, τοῦτο ἐδῶ εἶναι πιό ἀναγκαῖο, καὶ ἐπιπλέον ὑπάρχει καὶ φόβος μήπως ὁ χειμῶνας σοῦ κλείσει τό δρόμο ἀπὸ ἐδῶ πρὸς τὰ ἐκεῖ, γι' αὐτὸ σέ βιάζω καὶ σέ παρακαλῶ νά φύγεις γρήγορα καὶ νά πᾶς ἐκεῖ.

Ἐλεύθερη ἀπόδοση:
Φ.Μ.Π.

Πάντα τὰ ἔδην

ΣΤΟΝ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟ ΓΕΡΟΝΤΙΟ

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΗΝ 54ῃ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου

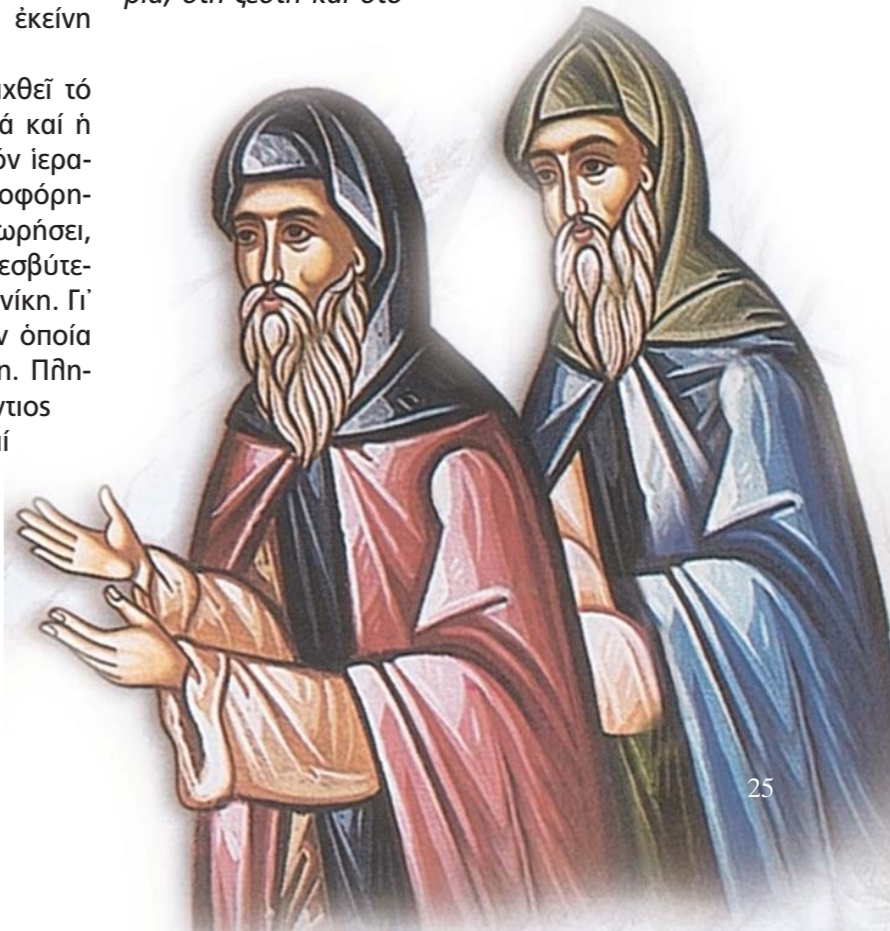
Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν πρεσβύτερο Γερόντιο, ὁ ὁποῖος ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς πλέον διακεκριμένους ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀπ' ὅτι διαφαίνεται ἀπὸ τό ὄλο περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὴν πνευματικὴ καθοδήγηση τοῦ σεπτοῦ Ἱεράρχη.

Ὁ πρεσβύτερος Γερόντιος ἐργαζόταν ἱεραποστολικά γιὰ μακρὸ χρονικὸ διάστημα, στὴν περιοχή τῆς Φοινίκης. Κάποια ὅμως ἀσθενεία του τὸν εἶχε ἀναγκάσει νά ἐπιστρέψει στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νά ξεκουραστεῖ καὶ νά ἀναρρώσει. Οἱ μεγάλες ἀποστάσεις, ὁ ἀπόμακρος τόπος τῆς ἐξορίας τοῦ Ἁγίου καὶ ἐπιπλέον ἡ ἔλλειψη τακτικῆς ἐπικοινωνίας εἶχαν καθυστερήσει τὴν πληροφόρησή του, σχετικά μὲ τό θέμα τῆς πορείας τῆς ἀσθενείας τοῦ Γεροντίου, ἀλλὰ καὶ τῆς ὅλης καταστάσεως πού ἐπικρατοῦσε στὴν ἱεραποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Φοινίκης, πού ἐκείνη τὴν ἐποχὴ περνοῦσε δύσκολες ἡμέρες.

Ἡ σφοδρὴ ἐπιθυμία τοῦ Ἁγίου νά στηριχθεῖ τό πλήρωμα τῆς χειμαζομένης Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάγκη νά ἐπεκταθεῖ μὲ ἐπιτυχία τό ἔργο τῶν ἱεραποστολικῶν ἀγρῶ, ἔκαναν τὴν ἔλλειψη πληροφόρησης νά δώσει τόπο στὴ βεβαιότητα. Εἶχε θεωρήσει, λοιπόν, βέβαιο ὁ ἅγιος Ποιμενάρχης ὅτι ὁ πρεσβύτερος Γερόντιος θά εἶχε ἤδη ἐπιστρέψει στὴ Φοινίκη. Γι' αὐτὸ καὶ εἶχε γράψει μιὰ ἄλλη ἐπιστολή, τὴν ὁποία τοῦ εἶχε πρό πολλοῦ ἀποστείλει στὴ Φοινίκη. Πληροφόρηθηκε ὅμως ἐν τῷ μεταξύ ὅτι ὁ Γερόντιος βρισκόταν ἀκόμα στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ἔσπευσε νά τοῦ γράψει τὴν παρούσα ἐπιστολή καὶ νά τοῦ ὑπενθυμίσει ὅτι, ὅσο καθυστεροῦσε τὴν μετάβασή του στὴ Φοινίκη, τόσο περισσότερο «ἀπειλοῦσε τό κοπάδι» ὁ ἐχθρὸς. Θά ἔπρεπε λοιπόν, μὲν καλυτερεύει ἡ ὑγεία του, νά ἔσπευδε νά φύγει πρὸς τὴ Φοινίκη καὶ μάλιστα ὄχι μόνος του, ἀλλὰ νά φρόντιζε κατὰ τό δυνατόν, ὅσο παρέμενε

στὴν Κωνσταντινούπολη, νά δημιουργοῦσε καὶ ἄλλες ἱεραποστολικὲς κλήσεις, ὥστε νά τὸν συνόδευσαν καὶ ἄλλοι στὴν ἱεραποστολικὴ πορεία του. Νά ἐπιστρέψει δηλαδή, καθέναν πού θά εἶχε τὴν ἐπιθυμία καὶ θά διέθετε τὴ δυνατότητα νά γίνεῖ ἐργάτης τοῦ πνευματικοῦ ἀμπελιῶνα τῆς Φοινίκης, χωρὶς μάλιστα νά νοιάζεται γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῶν ἀναγκαίων πόρων, πού ἀπαιτοῦνταν γιὰ τὴν κάλυψη τῶν προσωπικῶν καὶ τῶν ἐν γένει ἱεραποστολικῶν ἀναγκῶν τους. Γιὰ τό μόνο πού θά ἔπρεπε νά φροντίζει ὁ πρεσβύτερος Γερόντιος, καθὼς τοῦ τόνιζε ἐπανειλημμένα καὶ ποικιλοτρόπως, ἦταν τό νά προετοιμάσει τὴν πνευματικὴ «ἀντεπίθεση» ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Φοινίκης, ὀργανώνοντας τόσο ἰσχυρὲς πνευματικὲς ἀντιστάσεις, ὅσο σκληρὴ καὶ ἀπειλητικὴ ἦταν καὶ ἡ δύναμη τοῦ «ἀντιπάλου».

Ὡς πρότυπο ποιμένα προβάλλει ὁ ἅγιος Ἱεράρχης τὸν Γερόντιο τὸν Πατριάρχη Ἰακώβ, τοῦ ὁποίου, καθὼς λέει, «*τοῦ εἶχαν ἐμπιστευθεῖ ἄλογα πρόβατα καὶ πέρασε δεκατέσσερα χρόνια δουλεύοντας καὶ ἀγρυπνώντας μέσα στὴ συνεχὴ ταλαιπωρία, στὴ ζέστη καὶ στό*

κρύο, κάνοντας τις πιο εξευτελιστικές δουλειές», «Σκέψου λοιπόν», συνεχίζει ο Άγιος, «πόσα πρέπει να κάνουν και να υποφέρουν εκείνοι στους οποίους έχουν εμπιστευθεί λογικά πρόβατα, ώστε να μη χαθεί κανένα από αυτά». Ο κίνδυνος της απώλειας, έστω και μιας ψυχής, ήταν πράγματι για τον αρχιερέα Χρυσόστομο, ο μόνος λόγος που νοσηματοδοτούσε κάθε ιεραποστολική προσπάθεια, κάθε στέρση και κάθε κόπο.

Παρακάμπτοντας τα άλλα σημαντικά σημεία της επιστολής, που έχουν ιδιαίτερο ιεραποστολικό ενδιαφέρον, θα επισημάνουμε ένα από τα πλέον σημαντικά στοιχεία του σύγχρονου προβληματισμού που θίγει, συνεχίζοντας τη μνημειώδη αυτή επιστολή του άγιου Ιεράρχη: «Σίγουρα», λέει, «για την αποδημία αυτή δεν θα λάβεις μικρό μισθό. Και αν και μόνο για την μετακίνησή σου προς τα εκεί θα αμειφθείς, πολύ περισσότερο θα γίνει το ίδιο και αν προχωρήσεις στα έργα και αν επιδείξεις μεγάλη επιμέλεια. Εξάλλου από το να κάθεται στο σπίτι, πολύ καλύτερο και ωφελιμότερο είναι να κάνεις τέτοιες αποδημίες. Γιατί και εκεί, μπορείς να έχεις αυτά που έχεις τώρα, δηλα-

δή τη νηστεία, τις άγρυπνίες και την άλλη ευσεβή ζωή. Ένώ καθήμενος στο σπίτι, δεν υπάρχει τρόπος να κερδίσεις, αυτά που μπορείς να καρπωθείς παραμένοντας εκεί. Έννοώ τη σωτηρία τόσων ψυχών, τό μισθό από τους κινδύνους, την ανταμοιβή για την τόση προθυμία. Γιατί πράγματι υπάρχει άμοιβη και για την προθυμία».

Η ξεκάθαρη και κατηγορηματική αυτή τοποθέτηση του Αγίου φωτίζει μία άλλη, άκρως σημαντική πλευρά του όλου θέματος. Έδώ η ποιμαντική ευαισθησία του εμπειρου Ποιμενάρχη εισδύει στο χώρο της «βαθείας καρδιάς», όπου τό διορατικό του βλέμμα έρευνά τις ένδεχόμενες αναστολές που μπορεί να είχαν γεννηθεί στο λογισμό του πρεσβυτέρου Γεροντίου.

Γνώριζε ασφαλώς ο Χρυσόστομος ως πνευματικός πατέρας, αλλά και ως έμπειρος ποιμενάρχης ότι πολλές φορές η πνευματική νωθρότης και η άκαρπια του πνεύματος προσλαμβάνει ευσεβιστική επικάλυψη ή λογικοφανή επένδυση, καταστάσεις που παράγουν φαινομενικό προβληματισμό στη σκέψη του ιεραποστολικού έργατη και γεννούν μέσα του ανεδαφικές δεοντολογίες. Κι αυτό ίσως

άνησυχσε στην προκειμένη περίπτωση τον έξοριστο ποιμενάρχη. Άνησυχσε μήπως στην ψυχή του Γεροντίου τά πράγματα έκλαμβάνονταν «διαζευκτικά» και «εις αντίπαράθειον» μήπως δηλαδή, ξεχώριζε την πνευματική ζωή, από τη διακονία του λόγου. Φοβήθηκε μ' άλλα λόγια, μήπως η πνευματική ζωή είχε εκληφθεί από τον Γερόντιο «ως αντίπους» της ιεραποστολικής μαρτυρίας και όχι ως προϋπόθεσή της. Γιατί πράγματι, κάποιες λαθεμένες εκτιμήσεις μπορεί να οδηγήσουν τον πιστό στό να περιορίσει τη σχέση της ψυχής και την κοινωνία της με τον Θεόν-Λόγον, «εκτός διακονίας του λόγου», σε ατμόσφαιρα προκατασκευασμένη, ή οποία διαθέτει προϋποθέσεις «ανάτασης» και δυνατότητα παραγωγής «ευσεβών νοημάτων». Όποτε, σε μία τέτοια περίπτωση θεωρεί κανείς ως «απώλεια» κάθε «έξοδο» προς τον αδελφό και κάθε απομάκρυνση από τον τόπο της φανταστικής του «θεοφάνειας».

Γι' αυτό και ο Άγιος επισημαίνει τον κίνδυνο αυτής της τοποθέτησης και τονίζει ότι η έν Χριστώ ζωή είναι «σαρκωμένος λόγος». Κι αυτό δεν εξαρτάται από τό «πού» ζει κανείς, αλλά από τό «πώς» βιώνει την Ευαγγελική αλήθεια. Διαφορετικά ένας τέτοιου τύπου «ήσυχασμός» παράγει «έφρησυχασμό» και «ή ένδον παραμονή» παραπέμπει στό «βόλημα».

Κλείνοντας την επιστολή του ο σοφός ποιμενάρχης συμπληρώνει: «*Αν μάθαινα ότι έχεις ξεκινήσει με την απόφαση εκείνη, δηλαδή προετοιμασμένος να εργαστείς όσο μπορείς και να ταλαιπωρηθείς για τη σωτηρία των ψυχών αυτών που βρίσκονται εκεί, θα νόμιζα απ' τη μεγάλη μου χαρά ότι δεν διαμένω σε έρημιά».*

Άντιπροσωπευτικά και πολυσήμαντα τά μηνύματα που δεχόμαστε από την τοποθέτηση αυτή του αγίου Ιεράρχη. Έξοριστος για τό εκκλησιαστικό και πολιτικό κατεστημένο, άλλη «έν ένεργεία ποιμήν κατά την καρδίαν», μάς βεβαιώνει ότι η «έν Χριστώ» κοινωνία είναι ο μοναδικός καταλύτης του αισθήματος της μοναξιάς και της υπαρξιακής έρημιάς του ανθρώπου. Έπιπλέον, μέ τό όλο ήθος του ο Άγιος διακρυσώνει ότι:

* Η έν Χριστώ ζωή είναι η αληθινή έρημος των προσωπικών Μακαρισμών. Κι αυτή βιώνεται ως κατάσταση έσωτερική πέρα από χρόνο και τόπο και έξω από προϋποθέσεις και από κτιστές πραγματικότητες.

* Η εκκλησιολογική διάσταση της έν Χριστώ ζωής φυγαδεύει τό αίσθημα της απομόνωσης και εισοδεύει τον άνθρωπο στην έρημια των παθών και στην αίσθηση του κλήματος της «Αμπέλιου» της Ζωής.

* Η Έκκλησία μάς προσφέρει διόδους «πρός έξοδον». Καθένας μπορεί να δραπετεύσει από τον εαυτό του για να συναντήσει τον αδελφό, τον Κύριο «έν έτέρη μορφή».

* Σέ τελική ανάληψη και μέ αυτές τις προϋποθέσεις και «ή παραμονή» και «ή πορεία», μπορούν να λειτουργήσουν ως «κίνηση» και ως πρόοδος «έν Χριστώ».

* Κάποιος έξέρχεται διά των έργων της αγάπης, άλλος διά του κηρύγματος και της διάδοσης του Ευαγγελικού λόγου και άλλος διά της προσευχητικής κοινωνίας. Κάθε μορφή έξόδου είναι ευλογημένη φυγή από τον έγωκεντρισμό. Και υπ' αυτήν ακριβώς την έννοια, καθώς γράφει και ο άγιος Ιωάννης προς τον Γερόντιο, η νηστεία, οι άγρυπνίες και ο έν γένει ευσεβής βίος, όταν έχουν έγωκεντρικά κίνητρα, ένδέχεται να αποβούν άκαρπα και στείρα και η προσευχή να είναι αδρανής, στατική και να εκκέεται ως θυμίαμα αυτολατρείας.

* Η Ευαγγελική ζωή είναι πορεία «επί των κυμάτων» (Ματθ. ν' 23-27) και δεν εξασφαλίζει τη σωτηρία του ανθρώπου κάτω από συγκεκριμένες τοπικές προδιαγραφές και προϋποθέσεις, αλλά μέ τη βίωση της «έν Χριστώ» ζωής και την μετοχή στην εκκλησιαστική κοινωνία.

Έτσι, ακόμα και ένας έξοριστος διά τον Χριστόν είναι «παρών έν Χριστώ». Και ο απόμακρος αρχιερέας Χρυσόστομος εξακολουθεί να είναι πατέρας «κατά την καρδίαν», και να λειτουργεί στη συνείδηση των πιστών ως έν ένεργεία ποιμενάρχης.

Σχόλια: Φ.Μ.Π.

Ἑρώτηση:

Ὁφείλουν οἱ Χριστιανοὶ ἱεραπόστολοι καὶ ἰθαγενεῖς νὰ διακρυύττουν τὴν πίστη τους πάντοτε καὶ παντοιοτρόπως;

Ἀπάντηση:

Ἡ ἀπάντηση θὰ μπορούσε νὰ ἦταν ἄμεση καὶ καταφατική: Ναί. «Ναί». Ἀλλὰ τίθεται τὸ ἐρώτημα, πότε; Πάντοτε; Εὐκαίρως, ἀκαίρως; Προκαλούμενοι ἢ καὶ αὐτόκλητοι;

Ἐξετάσουμε τὸ θέμα βάσει καὶ τῆς αὐθεντικῆς ἐκκλησιαστικῆς μας παραδόσεως, τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων (δογματικῶν κανόνων).

Σὲ προηγούμενη γνωμοδότησή μας («Πάντα τὰ ἔθνη» τεύχος 91, σελ. 24) ἐρευνήσαμε τὸ ζήτημα ἐάν «οφείλουν οἱ χριστιανοὶ ἱεραπόστολοι ἢ ἰθαγενεῖς νὰ ἐπιδιώκουν τὸ μαρτύριο. Ἐκεῖ μετὰ τὴν παράθεση καὶ πολλῶν ἀγιογραφικῶν καὶ ἱεροκανονικῶν μαρτυριῶν (Ματθ. 2,13 ἐξ., Ματθ. 10,32 ἐξ. Ματθ. 26,41, Λουκ. 12,8 ἐξ., Β΄ Κορ. 11,32-33, Α΄ Τιμ. 6,11, Θ΄ καὶ ἰδ΄ καν. Ἁγ. Πέτρου Ἀλεξανδρείας) διαπιστώσαμε καὶ καταλήξαμε στὸ συμπέρασμα «ὅτι ὁ κάθε ἱεραπόστολος καὶ ὁ κάθε πιστός, ὁ κάθε χριστιανός δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος, ἀπρόσκλητος καὶ ἀπρόκλητος νὰ προστρέχει στὸ μαρτύριο, σὴν μαρτυρική ὁμολογία τῆς πίστεώς του, καὶ νὰ βάζει τὸν ἑαυτὸ του ἐκουσίως σὲ πειρασμό, οὔτε ὀφείλει νὰ προκαλεῖ αὐτὸς, γιὰ νὰ ὑποστῆ μαρτύριο καὶ νὰ θυσιάσει τὴ ζωὴ του».

Αὐτὸ τὸ συμπέρασμα μπορεῖ νὰ χρησιμεύσει ὡς γνώμονας γιὰ τὴν ἀπάντηση καὶ στὸ σημερινὸ μας ἐρώτημα: Σύμφωνα δηλαδὴ μὲ τὶς ἀγιογραφικὲς καὶ κανονικὲς ὑποδείξεις δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος ἕνας χριστιανός νὰ ὁμολογεῖ καὶ νὰ διαλαλεῖ τὴν πίστη του εὐκαίρως, ἀκαίρως, δημοσίως ἢ ἰδιωτικῶς, ἐγγράφως ἢ προφορικῶς, ὅταν μάλιστα αὐτὴ ἢ ὁμολογία του γίνεται σὲ ἕνα ἐχθρικό περιβάλλον καὶ τὸν ἐμβάλλει σὲ ἕνα πειρασμό ἢ τὸν ὀδηγεῖ σὲ θάνατο μαρτυρικό. Γι' αὐτὸ, καὶ ὅταν δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀναγράψει καὶ νὰ δηλώνει τὴν πίστη του ἐπισήμως σὲ ἕνα τέτοιο ἐχθρικό περιβάλλον, μπορεῖ νὰ τὸ ἀποφεύγει.

Ὅταν, ὅμως, ὑποχρεώνεται ἢ μᾶλλον ἀναγκάζεται ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες τῆς χώρας, σὴν ὁποία διαμένει, νὰ δηλώσει τὸ θρησκευμὰ του, γιὰ νὰ ἀναγραφεῖ π.χ. σὴν ταυτότητά του ἢ σὲ κάποιο ἄλλο δημόσιο ἔγγραφο, τότε δὲν μπορεῖ νὰ δηλώσει ψευδῶς ἄλλο θρησκευμα ἢ ὅτι εἶναι ἄθρησκος καὶ νὰ ἀπαρνηθεῖ τὴν πίστη του.

Ἐδῶ θὰ παραθέσουμε τὴ συνέχεια τοῦ συμπεράσματος τῆς προηγούμενης γνωμοδοτήσεως πού ἀναφέραμε πρὶ πάντων. Γράφαμε, λοιπόν, ἐκεῖ ὅτι ὁ χριστιανός «ἀσφαλῶς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ὁμολογεῖ τὴν πίστην του στὸ Θεὸ καὶ διὰ λόγων καὶ ἔργων καὶ πράξεων προσφορᾶς καὶ τῆς ζωῆς του ἀκόμη, ὅταν προσκαλεῖται ἢ διώκεται γι' αὐτὴν τὴν πίστη. Ἐδῶ ὑπενθυμίζουμε καὶ ὀλοκληρώνουμε

τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου πού ἀναφέραμε σὴν ἀρχὴ τῆς παρουσίας ἀπαντήσεως: «Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς», ἀφοῦ προσθέσουμε καὶ τὴν ἀκόλουθη προειδοποίηση Του: «Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσεται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ματθ. 10, 32-33. Πρβλ. καὶ Λουκ. 12, 8-9).

Βεβαίως ὑπάρχει καὶ ἡ δυνατότητα, προκειμένου ἕνας χριστιανός νὰ πέσει σὲ πειρασμό καὶ νὰ χάσει τὴ ζωὴ του ἢ κατὰ ἄλλο πολὺτιμο, νὰ ἀναχωρήσει ἀπὸ τὴ χώρα αὐτὴ τὴν ἐχθρική πρὸς τὸ Χριστιανισμό καὶ νὰ μεταβεῖ σὲ μία ἄλλη χώρα πρὶ φιλική, ὅπως ἔκανε καὶ ὁ Ἰωσήφ μὲ τὴ Μαρία καὶ τὸν Ἰησοῦ (Ματθ. 2,13 ἐξ.) ἢ ὁ Ἁγ. Παῦλος σὴν πόλιν τῆς Δαμασκού (Β΄ Κορ. 11, 32-33).

Ἐν πάσει περιπτώσει δὲν πρέπει οἱ χριστιανοὶ μὲ τὴ στάση τους ἢ τοὺς λόγους τους νὰ προκαλοῦν τοὺς ἀλλοθρήσκους, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἔτοιμοι νὰ κηρύξουν τὸν πόλεμο ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν, νὰ συλλάβουν πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς θανατώσουν μειώνοντας ἔτσι καὶ τὸν ἀριθμὸ τους καὶ τὴν παρουσία τους καὶ τὴν προσφορὰ τους. (Πρβλ. Θ΄ καν. Ἁγ. Πέτρου Ἀλεξανδρείας).

Καὶ σὲ κάθε περίπτωση δὲν πρέπει νὰ λησμονεῖ κάθε Χριστιανός ὅτι ἐπίσης σύμφωνα μὲ τὸν ἰδ΄ (14ο) καν. τοῦ ἁγίου Πέτρου Ἀλεξανδρείας στοὺς Ὁμολογητὲς δὲν συναριθμοῦνται μόνο ὅσοι ἐμαρτύρησαν καὶ ὁμολόγησαν δημοσίως καὶ ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων τὴν πίστην τους, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ὁμολογητὲς κατατάσσεται καὶ σ' αὐτὴν τὴν ζωὴ, ἀλλὰ ἰδιαίτερως σὴν ἄλλη (βλ. τὸ «ταχθήσεται») καὶ «ὅποιος πολυτεύεται καθὼς ἔγραψεν ὁ Παῦλος εἰς τὸν Τιμόθεον (πρβλ. τὸ Α΄ Τιμ. 6,11) καὶ ἀγαπᾷ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονὴν καὶ πραότητα, καὶ ἀγωνίζεται τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, καὶ κρατεῖ τὴν ὁμολογίαν, ἣν ὁμολόγησεν ἐπὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων». («Πηδάλιον» σελ. 574).

Σημ.: Ἰσως μερικὲς ἀπὸ τὶς θέσεις τοῦ παρόντος, ὅπως καὶ τοῦ προηγούμενου γνωμοδοτικῶν σημειώματος, δημιουργήσουν ὀρισμένες ἀπορίες. Ὅμως νομίζουμε ὅτι εἴμαστε ὑποχρεωμένοι ὡς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ νὰ «ἐρευνᾶμε τὰς Γραφὰς» καὶ βάσει αὐτῶν νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὰ ἀναφερόμενα ἐκάστοτε ἐρωτήματα καὶ προβλήματα, γιὰ νὰ ἐπιτυχάνεται ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἐτοιμότητα τοῦ πληρώματος τῆς καθόλου Ἐκκλησίας καὶ τῶν κοπιώντων ἱεραποστόλων καὶ τῶν ἰθαγενῶν Χριστιανῶν, ἔστω μετὰ ἀπὸ ἕνα γόνιμο διάλογο.

Παν. Ἱ. Μπουμπύνης

«τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς νύπορεῖτό τις ὤρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια΄ 29)

Ἀπὸ 1-7-2004 ἕως 30-9-2004 προσεφέρθηκαν στὸ Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ παρακάτω χρηματικὰ ποσὰ γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο ἀπὸ τοὺς:

- Ἀβραμόπουλο Π. 300 • Ἀθανασιάδου 300 • Ἀναγνωστοπούλου Σ. 150 • Ἀγγελάκη Θ. 500 • Ἀσημακόπουλο Ἱ. 15 • Ἀθικάκο Γ. 108,50 • Ἀνδρεάδης Λ. 10 • Ἀργυριάδου Β. 50 • Ἀερίδης Ἀ. 60 • Ἀγαθοπούλου Α. 10 • Ἀθανασόπουλο Χ. 15 • Ἀράπη Κ. 20 • Ἀνδρεάδης Δ. 60 • Ἀρμένικα Ἱ. 20 • Ἀναγνωστόπουλο Π. 20 • Ἀργυράκη Ἀ. 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4272) 450 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4273) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3946) 15 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3823) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3820) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3809) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3806) 120 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3805) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3804) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3779) 1500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3734) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4700) 15 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4662) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4658) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4654) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4647) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4643) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4641) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4640) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4638) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4637) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4632) 600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4630) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4627) 107 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4625) 120 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4618) 100 •

- Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4610) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4605) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4575) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4571) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4460) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4452) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4400) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4290) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4244) 1300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4234) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4152) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4078) 30 • Βυζοβίτου Ἀ. 5 • Βασιλοπούλου Ἱ. 10 • Βολονάκη Ἐ. 30 • Βρεττοῦ Θ. 100 • Βαῖτσάκη Ἀ. 20 • Βλαχονάσιου Ἀ. 50 • Βασιλοπούλου Ἱ. 5 • Βαλιανάτου Λ. 50 • Βασιλειάδης Π. 10 • Βενετᾶκη Ἀ. 50 • Βυτανιώτη Ἀ. 30 • Γκανασούλη Τ. 180 • Γεωργιόπουλο Π. 500 • Γιώζα Δ. 1000 • Γκριλλᾶ Ἀ. 20 • Γραμματικοῦ Ἐ. 20 • Γεννάδης Κ. 350 • Γκοντόπουλο Δ. 50 • Γούρα Σ. 20 • Γούλα Δ. 150 • Γαλιανη Ν. 30 • Γιαννακάκου Σ. 60 • Γιαννάκη Ἐ. 50 • Γεννηματᾶ Ὁ. 45 • Γκολέμη Ἐ. 50 • Γαλιτσιώτη Ἀ. 20 • Γιαννακόπουλο Ἀ. 20 • Γαλιανίτσα Τ. 30 • Γαλιτσιώτη Ἀ. 20 • Δούκα Ἐ. 60 • Δακακαρίδου Ἐ. 100 • Δημ. Σχ. 10ο Στ΄ τάξη 125 • Δρόσο Ἐ. 30 • Δενδρῆ Σ. 30 • Δανέζη Γ. 50 • Δατσέρη Μ. 150 • Διαμάντη 40 • Διακαναστάση Ν. 100 • Δίξελλο Ἀ. 700 • Δανεῆατο Γ. 10 • Δημητροπούλου Μ. 20 • Δαμιανάκο Γ. 10 • Δελατόλα Θ. 50 • Δουρῆ - Ἀργυρίου Χ. 10 • Ἐλευθερίου Ἐ. 1500 • Εὐθυμίου Γ. 50 • Ζουγανέλη Π. 1000 • Ζησόπουλο Π. 5 • Ζαρογιάννη Μ.

- 50 • Ζάχο Ἱ. 150 • Ἰσχυαστήριον «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 45 • Ἰλῖα Ἀ. 10 • Ἰλιοπούλου Σ. 50 • Ἰλιοπούλου Χ. 200 • Θεοδοσιάδης Ἐ. 25 • Θεωράκη Φ. 50 • Θεοδωρακοπούλου Ἐ. 15 • Θεωδωράκης Β. 20 • Ἰδρυμα Σταγόνα 500 • Ἰακώβου Κ. 20 • Καλκάνη Γ. 5 • Κουτρούλη Γ. 50 • Κουτσούρη Ἐ. 100 • Καλογερά Σ. 90 • Κουλοπούλου Ἐ. 100 • Κουτρούμπα Ἀ. 90 • Κουπαράνη Σ. 50 • Καραμπίνη Ἐ. 50 • Κυριαζόπουλο Σ. 50 • Κουτουφᾶ Π. 50 • Κορκῶνης Ἐ. 30 • Κατσάκου Σ. 200 • Καραγκούνη Π. 40 • Κωνσταντινίδου Σ. 300 • Κακαρτζᾶ Ἀ. 30 • Κυριακοπούλου Ἐ. 600 • Κορκοντίνου Μ. 15 • Κουράση Ἱ. 20 • Καπιδάκη Μ. 300 • Κορίκη Ν. 150 • Κarioφύλα Μ. 50 • Κακρῆ Β. 100 • Κεκελέκη Ἐ. 50 • Καλαθᾶ Χ. 30 • Κηπουρὸ Χ. 50 • Κολλυμάνη Σ. 100 • Κάντα Ν. 30 • Καραλήζο Π. 15 • Κεράνη Ἀ. 100 • Καρανάση Λ. 350 • Κατράκη Ἀ. 400 • Κηρυττόπουλο Β. 20 • Κυριακοπούλου Ἐ. 40 • Καλοῦδη Ρ. 15 • Κουκουράκη Π. 50 • Καλογραιάκη Κ. 500 • Καμπίση Β. 50 • Κοσματοπούλου Μ. 30 • Κωνσταντινίδη Ἐ. 40 • Κοκουλάκη Δ. 20 • Κονδύλη Ἱ. 50 • Κουλοπούλου Ἐ. 100 • Κεραμιδάκη Π. 20 • Κόλλια Σ. 20 • Κυπραῖο Π. 20 • Κοτσαύτη Θ. 15 • Καταγᾶ Μ. 100 • Κωνσταντινίδη Ἐ. 20 • Κωστάρα Γ. 10 • Κουρεϊλίδης Ἐ. 20,50 • Καλοβελῶνης Δ. 30 • Κρητικό Β. 50 • Κονδύλη Ἐ. 100 • Κεσκι-

νη Μ. 40 • Καλομοίρη Ν. 463 • Κεράνη Ά. 90 • Κακρή Β. 100 • Καλαμπάκα Π. 10 • Λιόλιου Χ. 30 • Λιάκου Π. 100 • Λειτουργή Μ. 150 • Λουλιούδα Ρ. 20 • Λεθούδα Κ. 30 • Λασπούλα Έ. 30 • Λουκόπουλο Γ. 1000 • Λαναρά Ί. 20 • Λούμπ Π. 5 • Λιναρδάκη Μ. 10 • Λαλουδάκη Σ. 100 • Μυλωνά Μ. 500 • Μαγκανάρη Ά. 20 • Μακρή Β. 20 • Μπαλιτζάκη 100 • Μπακομήτρο Π. 200 • Μάρκου Ά. 20 • Μαυροπούλου Ά. 10 • Μακρουίτζο Ά. 50 • Μώρη Ί. 1000 • Μαργαρίτη Σ. 60 • Μάλφα Ή. 50 • Μπισάνη Ί. 30 • Μπουρσινοῦ Β. 20 • Μωραϊτη Ά. 5 • Μαραγκοῦ Ί. 30 • Μπουρμά Έ. 50 • Μπαγκαβό Γ. 20 • Μπαλή Έ. 50 • Μαργαρίτη Ί. 25 • Μαυροκέφαλο Γ. 50 • Μιχαλάκη Γ. 10 • Μπακομήτρο Π. 150 • Μποζόπουλο Κ. 40 • Μπλιγκο Μ. 50 • Μονή Βυτουμά 10 • Νικτιάκη Μ. 100 • Νταή Λ. 10 • Ξνταροπούλου Β. 40 • Ξύγκα Σ. 240 • Ξενικάκη Μ. 20 • Ξενοδόχου Έ. 5 • Ξενίτη Β. 30 • Όρφανίδη Ά. 100 • Οικονόμου Έ. 100 • Όρφανόπουλο Γ. 150 • Παπακωνσταντίνου Ά. 50 • Παπαριστίδου Ν. 45 • Παυλή Κ. 1500 • Πηλιάτσικα Ί. 18 • Παπαδιά Μ. 90 • Παντογιού Π. 180 • Πιπεράκη Ε. 1000 • Πυριόχο Λ. 100 • Πάνου Π. 20 • Πετρολέκα Κ. 30 • Παπαγεωργίου Γ. 100 • Παδουβά Ν. 450 • Παρασκευά Ν. 10 • Παπαγρηγορίου Σ. 30 • Παπαβασιλείου Έ. 50 • Ποτέα Γ. 50 • Παχίδου Ά. 60 • Παναγάκου Μ. 20 • Παπαγεωργίου Ά. 30 • Πανταζοπούλου Ά. 30 • Παπαθανασίου Ά. 150 • Πατούνα Ε. 90 • Παπαγεωργίου Γ. 15 • Παπαγεωργίου Γ. 50 • Παπακωνσταντίνου Σ. 48,40 • Πηλαγιώτη Σ. 15 • Πασιά Ζ. 150 • Παρασκευοπούλου Μ. 50 • Πανούση Ά. 20 • Πετρίτση Ά. 47 • Πολλήτο Ά. 45 • Παναγιωτοπούλου Θ. 100 • Πτωχίδου Κ. 50 • Πεσλή Μ.

Ζωντανό ποτάμι που πλημμυρίζει τον κόσμο χαρά.

50 • Ρανούτσο Κ. 600 • Ρανούτη 200 • Ραπτοπούλου Θ. 10 • Σπανό Κ. 500 • Σπυρόπουλο Π. 300 • Σελίμη Κ. 20 • Σαρρή Χ. 20 • Σταυρούλια Φ. 50 • Στραγαλάκη Ά. 90 • Σούρα Π. 50 • Σφάλιτου Φ. 300 • Σωτηροπούλου Χ. 20 • Σταυρουλάκη Χ. 15 • Σακιώτη Κ. 30 • Σκιάνη Κ. 60 • Σαγκιώνη Ά. 20 • Σισμανόγλου Λ. 15 • Σακελλάρη Γ. 50 • Σαρρή Έ. 30 • Σπυρόπουλο Σ. 10 • Σκληβούνου Μ. 20 • Σκαμπετζάκη Π. 50 • Σαλονικίου Ά. 300 • Σταματοπούλου Ά. 10 • Σταυρόπουλο Π. 30 • Sakellariou G. 25 • Σχολή Άπολυτρωτική Ύπεραγίας Θεοτόκου 530 • Στούμνη Δ. 10 • Τζανουδάκη Ά. 20 • Τσιαντά Π. 200 • Τσουρδαλάκη Έ. 300 • Τουτουδάκη Ά. 200 • Τσαβτα-

ρίδου Ά. 300 • Τηγάνη Χ. 40 • Τσουκαλοχωρίτη Ί. 50 • Τσιουμάνη Γ. 120 • Τριανταφύλλου Έ. 5 • Τσοθακίδη Θ. 30 • Τσατσανάκο Κ. 140 • Τσαμαρδού Ν. 30 • Τριανταφυλλίδη Γ. 100 • Τακούση Π. 40 • Τσοθακίδη Δ. 10 • Φακίνο Ά. 110 • Φασογιάννη Έ. 261 • Φράγκου Π. 45 • Φίλιοι Ί.Ν. Αγ. Γεωργίου Κορυδαλλοῦ 160 • Φράγκου Ζ. 30 • Φιλίππου Β. 20 • Φράγκου Χ. 20 • Χατζηπαπᾶ Μ. 30 • Χίνη Γ. 20 • Χατζηγιάνη 250 • Χαρώνη Χ. 120 • Χαμουρούδη Λ. 100 • Χουλιάρα Ά. 50 • Χάληρη Ά. 50 • Χατζηπλάτση Ν. 15 • Χιωτέλλη Μ. 150 • Ψαρουδάκη Π. 30 • Ψαρά Ά. 50.

Επιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπισημάνσεις ταξιδευτῆ π. Κ.Σ.	2
Θεόδωρος Β΄, στό θρόνο τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου	3
Ὁδοιπορικό ζωῆς τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου Β΄	4
Μήνυμα τοῦ Μακ. Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας «Οὐκ ἤλθον διακονηθῆναι ἀλλά διακονῆσαι»	5
Ἐπιστολή τοῦ νέου Ἐπισκόπου Γκάνας ὁ Γκάνας Δαμασκηνός	6
Χειροτονία τοῦ νέου Μητροπολίτου Καμερούν κ. Γρηγορίου	7
Ἐνθρονίστηκε ὁ νέος Ἐπίσκοπος Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνάτιος	8
«Γενθήτω τό θέλημά Σου» τοῦ Ἐπισκόπου Μαδαγασκάρης Ἰγνατίου	10
Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «PANTA TA ETHNI» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.314 - 317, 210-7272.345.	11
Ἐπιστολή τοῦ νέου Ἐπισκόπου Γκάνας ὁ Γκάνας Δαμασκηνός	12
Στό πλεuro τῶν λαῶν τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας ὁ Χόνγκ Κόνγκ Νικίτας	16
Ἡ Νιγηρία καί τά πετρέλαια Βύρων Ματαράγκας	18
Οἱ Οὐννοι καί τό Εὐαγγέλιο Μ.Σ.Π.	22
Στόν Πρεσβύτερο Γερόντιο – Ἐπιστολή 54 (Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου) Ἐλεύθερη ἀπόδοση: Φ.Μ.Π.	24
Σχόλια στήν 54η Ἐπιστολή Φ.Μ.Π.	25
Νομοκανονικά Παν. Ί. Μπούμης	28
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	29

Παρακαλοῦμε νά μὴν ἀποστέλετε ἐσωκλειστωσ γραμματόσημα ἀντί τοῦ ποσοῦ τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς, γιατί δέν ἔχουμε τή δυνατότητα νά ἀποστέλουμε ἀποδείξεις εἰσπράξεωσ.

Πάντα τά ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΚΓ΄, τεῦχος 92, Ὀκτ.-Νοέμβ.-Δεκ. 2004

Τριμηνιαίο ἱεραποστολικό περιοδικό

ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μέ τρόπο υπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

* Ενημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Ἰδιοκτήτης: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος – Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδόσης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἰαίου 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τίτωνος καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεωσ: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «PANTA TA ETHNI» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.314 - 317, 210-7272.345.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἐσωτερικοῦ	€ 5
Κύπρου	5 λίρες Κύπρου
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Τιμή τεύχουσ	€ 1,25
* Γιά τοὺς φοιτητές καί μαθητές:	€ 2,50

* Ἡ τιμή εἶναι συμβολική. Δέν ἀποσκοπεῖ στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεωσ, ἀλλά στήν υπεύθυνη διαμόρφωση ἱεραποστολικῆς συνειδήσεωσ. Γίνονται δεκτές προαιρετικῆσ προσφορές γιά τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενοσ Τυπογραφείοσ: Σωκράτης Μαυρογόνατοσ.

Διεύθυνση: Ἡλείου 132 - 188 63 Πέραμα

PANTA TA ETHNI (All Nations)

Year 23, No 92, Oct. - Nov. - Dec. 2004

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "PANTA TA ETHNI" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21

Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.345.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	5 £ Cyprus
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ἀποστολική Διακονία

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΓ' - ΤΕΥΧΟΣ 92
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536